Ազգ
Azg
armenian daily
26 ՀՈՒՆՎԱՐ 1996 ՈՒՐԲԱԹ # 14 (1020)

Ռուսաստանը Եվրախորհրդի 39-րդ անդա՞մ

ՍՏՐԱՍԲՈՒՐԳ, 25 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՖՊ: Այսօր առավոտից Եվրախորհուրդը շիկացած մթնոլորտում քննարկում է Ռուսաստանի անդամակցության հարցը: Գեթե մեկ տարի առաջ, 1995 թ. փետրվարի 2-ին, Ռուսաստանի անդամակցության առաջին դիմումը մերժելուց հետո, Եվրախորհրդի անդամներից շատերը, մինչեւ երեկոյան ժամը 11-ը (Երեւանի ժամանակով) 249 հոգի, կողմ էին նրան անդամ ընդունելուն: Մեծ էր նաեւ առարկողների թիվը, որոնք անդամակցության մերժման համար օգտագործում էին չեչենական կնճիռը, Ռուսաստանում մարդու իրավունքների պաշտպանության դեռեւս ոչ բարվոք վիճակը: Նիստի ընթացքում, որին մասնակցում էին ՌԴ Պետդումայի կարեւոր թվով պատգամավորներ, բուռն ելույթներ ունեցան ռուս ներկայացուցիչները: Մասնավորապես, Ռուսաստանի լիբերալ դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Վլադիմիր Ժիրինովսկու ելույթը գրավեց բոլորի ուշադրությունը. «Եթե այս գիշեր ընդունեք Ռուսաստանի անդամակցությունը, ապա դա նվեր կլինի... Եվրոպայի համար, ասաց նա: Իսկ եթե մերժեք՝ ապա լավ կլինի... իմ կուսակցության համար: Այդ դեպքում առաջիկա ընտրարշավի ժամանակ ես հնարավորություն կունենամ իմ ընտրողներին ասելու՝ տեսա՞ք, Եվրոպան մերժեց մեզ»:

Մինչեւ թերթը տպագրության հանձնելը վիճաբանությունները շարունակվում էին Ստրասբուրգում: Միայն այս առավոտ կիմանանք՝ դարձա՞վ Ռուսաստանը Եվրախորհրդի 39-րդ անդամ:

Ղարաբաղի ժողովրդի կամքը չպետք է ոտնահարվի

ՀՅԴ Հանրապետական վարչության հայտարարությունը

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում ավելի քան 20 ամիս է, ինչ պահպանվում է հրադադարը: ԱՊՀ ղեկավարների խորհուրդն իր՝ հունվարի 19-ի հայտարարությամբ դիմել է Ադրբեջանի Հանրապետության, Հայաստանի Հանրապետության եւ մյուս պետությունների ղեկավարներին՝ կոչ անելով առավելագույնս օգտագործել բանակցությունների գործընթացը, ակտիվացնել խաղաղական կարգավորման առանցքային խնդիրների շուրջ համաձայնությունների փնտրումը:

Սակայն, ինչպես նախկինում, Ադրբեջանը փորձում է հեռանալ ԼՂՀ անկախացության հարցը որպես ինքնուրույն հարց քննարկելուց եւ այն դիտարկում է որպես հակամարտության զոտու անվտանգության հարցի մաս: Վերստին անտեսվում են Ղարաբաղի հիմնահարցի լուծման ԼՂՀ առաջարկությունները:

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությունը միշտ հանդես է եկել հօգուտ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ճանաչման: Մենք շարունակում ենք մնալ մեր տեսակետին: Հիմնարար մոտեցումն այս հարցում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգաբնակչության ինքնորոշման իրավունքն է, նրա կողմից անցկացված հանրաքվեի արդյունքները: Միայն Ղարաբաղի ժողովուրդը պետք է վճռի իր ճակատագիրը: Միաժամանակ, ՀՌԱԿ-ը գիտակցում է, որ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի լուծումը խաղաղական տեսակետից բավականին բարդ է: Բռնիշխանի տարբերակի կիրառումն այստեղ անընդունելի է: Մենք հանդես ենք գալիս հօգուտ շարունակվող բանակցությունների եւ գտնում ենք, որ այդ բանակցություններն ավելի արդյունավետ կլինեն, երբ տեղի ունենան ԱՊՀ շրջանակներում:

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունը Ղարաբաղի հարցի լուծման ճանապարհը տեսնում է բանակցությունների զարգացման այնպիսի ընթացքում, որում պետք է հաշվի առնվեն հիմնահարցի առանձնահատկությունները, ստեղծված իրողությունները: Անհրաժեշտ է, որ բանակցություններն ընթանան հիմնախնդրի ամբողջական փաթեթի շուրջ, ոչ թե այս կամ այն հարցի կապակցությամբ, որտեղ փոքրիկ հաջողությունները կարող են խաբուսիկ պատրանք ստեղծել:

ԼՂՀ հիմնական մեկնակետը խարսխված է ամուր հիմքի վրա. ԼՂՀ-ն անկախ պետություն է, իր անկախությունն ստացել է հանրաքվեի միջոցով, եւ Ղարաբաղի ժողովրդի կամքը չպետք է ոտնահարվի:

25 հունվարի 1996 թ.

Իջեւան. Սահմանային անդորրը նորից խախտվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ՀՀ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: Հունվարի լույս 25-ի ժամը 21 անց 25-ից մինչեւ 00 ժամ 25-ը ադրբեջանական զինված ուժերի ստորաբաժանումները խոշոր տրամաչափի գնդացիրներով եւ հրաձգային տարատեսակ զենքերով գնդակոծել են Իջեւանի շրջանի Կիրանց եւ Բերքաբեր գյուղերի պաշտպանական դիրքերը: Տուժածներ չկան: Հայկական զինված ուժերի համարժեք գործողություններից հետո ադրբեջանական կողմը դադարեցրել է կրակը: Սահմանի մյուս հատվածներում միջադեպեր չեն գրանցվել:

ԵՐԵՎԱՆ

Մամուլի եւ զանգվածային լրատվության միջոցների մասին նոր օրե՞նք

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱԺ-ի գիտության, կրթության, մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի մշտական հանձնաժողովը, ըստ հանձնաժողովի նախագահ Ռաֆայել Պապայանի, պատրաստվում է առաջիկա նստաշրջան ներկայացնել կարեւոր գործ նոր օրինագիծ: Դրանցից մեկը անցած նստաշրջանում առաջին ընթերցմամբ անցած հեղինակային իրավունքների մասին օրենքն է, որի վրա հանձնաժողովի [illegible] աշխատանք է կատարել. այն խմբագրվել ու նոր տեսք է ստացել՝ վերանվանվելով հեղինակային եւ հարակից իրավունքների մասին օրենք: Հանձնաժողովի կողմից ներկայացվելիք մյուս օրինագիծը վերաբերում է [illegible]: Սա եւս ժամանակի պահանջներից բխող կարեւոր հարցերից է, քանի որ [illegible] պատրաստումը, հրատարակումը եւ դրա հետ կապված այլ հարցեր հանրապետությունում դեռեւս որեւէ ձեւով չեն կարգավորված: Հաջորդ ոչ պակաս կարեւոր օրինագիծը վերաբերում է մամուլի եւ զանգվածային լրատվության միջոցների մասին օրենքում փոփոխություններ կատարելուն: Այն ԱԺ-ին կներկայացվի կառավարության նախաձեռնությամբ: Ըստ հանձնաժողովի նախագահի, ներկայումս գործող օրենքը բավական անկատար է, եւ հարկ ունի այնպիսի լրացումների, ինչպիսիք են, ասենք, մամուլի կողմից արված զրպարտությունների, չստուգված փաստերի հրապարակման, դրանց հետեւանքների ու նման դեպքերի համար կիրառվող պատժամիջոցները: Օրենքում փոփոխությունները բավականին շատ են, ուստի հնարավոր է, որ այն դառնա մամուլի եւ զանգվածային լրատվության մասին նոր օրենք, որի դեպքում նախկինը կկորցնի իր ուժը:

КАРГАВОРУМ

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Կազիմիրովը նախապատրաստեց Պրիմակովի այցը

Հունվարի 24-ին Երեւան ժամանած Ռուսաստանի նախագահի հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովին երեկ ընդունեց Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Ինչպես տեղեկացանք նախագահի մամուլի ծառայությունից, հանդիպմանը ներկա են եղել նաեւ արտգործնախարար Վահան Փափազյանը, նախագահի գլխավոր խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանը, փոխարտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը եւ Հայաստանում Ռուսաստանի Դաշնության դեսպան Անդրեյ Ուրնովը: Նույն աղբյուրի համաձայն, հանդիպման ընթացքում կարծիքներ են փոխանակվել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման մեթոդոլոգիաների վերաբերյալ: Այլ մանրամասներ չեն հաղորդվում: Հայաստանում ԼՂՀ ներկայացուցչությունից հաստատեցին, որ դեսպան հունվարի 24-ին Երեւանում դեսպան Կազիմիրովը հանդիպել է նաեւ ԼՂ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ: ԼՂՀ ներկայացուցչության քաղաքական բաժնի ղեկավար Նաիրա Մելքումյանը հայտնեց, թե Վլադիմիր Կազիմիրովի այցը պետք է դիտել ԱՊՀ երկրների ղեկավարների գագաթաժողովում ընդունված դիմումի շրջանակներում: Նրա գնահատմամբ օգտակար զրույց է կայացել կողմերի համար

հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերի շուրջ: Դեսպան Կազիմիրովի այցը բնականաբար նպատակ ունի նախապատրաստելու արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովի այցը տարածաշրջան, բայց հայկական պաշտոնական աղբյուրները առայժմ չեն հայտնում Ռուսաստանի արտաքին գերատեսչության ղեկավարի այցի կոնկրետ ժամկետները: Փոխարենը Հայաստանի արտգործնախարարության մամուլի ծառայությունից ճշտեցին, որ լրատվական միջոցների այն հաղորդումը, թե Թբիլիսիում գտնվող Գերմանիայի արտգործնախարար Կլաուս Քինկելը կայցելի նաեւ Երեւան, չի համապատասխանում իրականությանը:

Ա. Հ.

Անատոլի Չուբայսի փոխարեն՝ ՎԱԶ-ի տնօրենը

ՄՈՍԿՎԱ, 25 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՖՊ: Նախագահ Բորիս Ելցինն այսօր հրամանագրեց ՎԱԶ ավտոգործարանի տնօրեն Վլադիմիր Կադաննիկովի նշանակումը Ռուսաստանի փոխվարչապետի պաշտոնում: Երկրի արդյունաբերական շրջանակներում հարգված այդ անձնավորությունը գալիս է նույն պաշտոնում փոխարինելու սեփականաշնորհման քաղաքականության «շարժիչ» Անատոլի Չուբայսին, որի հեռացումը համարվեց ազատական տնտեսական կուրսի սկզբունքներից նահանջելու նշան: Մինչդեռ, նախագահ Ելցինն այսօր արտահայտվեց տնտեսական բարեփոխումները անփոփոխ շարունակելու օգտին: Արեւմտյան շրջանակներում Կադաննիկովի նշանակումը որպես գործարար մարդու, համարում են այդ հետեւողականության ապացույց:

1700 թուրք զինվոր Բոսնիայում

Երեկ Թուրքիայից Բոսնիա-Հերցեգովինա ժամանեց հերթական զինծառայողների խմբաքանակը, որը միջազգային խաղաղապահ ուժերի կազմում ծառայելու է ՆԱՏՕ-ի ծրագրած խաղաղարար միջոցառումների իրագործմանը: Այսպիսով, Բոսնիա-Հերցեգովինայում տեղակայված Թուրքիայի զինուժի ընդհանուր թվաքանակը հասավ 1700-ի: Սակայն վերջերս Բոսնիա-Հերցեգովինայի մահմեդական իշխանությունների հետ կնքած ռազմական համաձայնությունը հարցականի տակ է դնում թուրքական կողմի հետագա չեզոքության հարցը տարածաշրջանում, քանի որ անցյալ տարի Բալկաններում իրադրության կտրուկ սրման ժամանակ ՄԱԿ-ի «կապույտ սաղավարտների» կազմի մեջ մտնող թուրքական զորամասը մահմեդական կողմին հանձնեց իր մոտ եղած սպառազինությունը, դրանով իսկ հնարավորություն տալով վերջիններիս վճռական մարտերի ժամանակ պարտության մատնել սերբերին:

Պերես-Արաֆաթ գագաթաժողով

Իսրայելի եւ պաղեստինյան ինքնավար շրջանի միջեւ գտնվող Էրեզ քննակետում հանդիպումից հետո Իսրայելի վարչապետ Շիմոն Պերեսն ու Յասեր Արաֆաթը մամուլի ասուլիս տվեցին: Իսրայելի վարչապետը մեկ անգամ եւս շնորհավորեց Արաֆաթին նախագահ ընտրվելու առթիվ եւ նրա հաղթանակը համարեց «առաջ մղում խաղաղասիրական [illegible] արժանապատվության»: Այնուամենայնիվ, նա հայտարարեց, որ պաղեստինյան կանոնադրությունից Իսրայելի պետությունը ոչնչացնելու մասին կետը չհանելու դեպքում խաղաղության մասին պայմանավորվածություններն անվավեր կլինեն: Իր հերթին Արաֆաթը վստահություն հայտնեց, որ պաղեստինյան խորհրդարանը կջնջի հիշյալ կետը հենց առաջին նիստում: Նա հույս հայտնեց, որ 18 ամիս հետո Պաղեստինը կդառնա անկախ պետություն: Երկու ղեկավարների հանդիպման ընթացքում [illegible] նախապատրաստվել առաջիկա [illegible] երկու կողմերի միջեւ ծավալվող նոր բանակցությունները:

Իսրայելն աջակցում է Թուրքիային Եվրահամայնք մտնելու

Թուրքական «Ջումհուրիյեթ» թերթը իր երեկվա համարում հաղորդել է, որ Իսրայելի վարչապետ Շիմոն Պերեսն այս օրերին Թուրքիայի օգտին լոբբինգով է զբաղվում Եվրահամայնքի գլխավոր երկրների մոտ, նրանց ջանալով համոզել, որ Թուրքիայի Եվրամիության անդամ ընդունելը խիստ կարեւոր է, քանի որ [illegible] Արեւելքում [illegible] վերահսկողության հնարավորություն [illegible]: Թուրքիան համարում է [illegible] Դեմիրելը եւ Շիմոն Պերեսի այս քաղաքականության [illegible] Թուրքիայի հետ [illegible]:

Ելցինն ընդունեց Դաղստանի ղեկավար Մուհամեդովին

Երեկ Կրեմլում ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինն ընդունեց Դաղստանի Պետխորհրդի նախագահ Մուհամեդովին: Քննարկվեցին Դաղստանի [illegible] իրադրության հետ կապված, այդ թվում նաեւ տուժածներին համապատասխան օգնություն հասցնելու հարցեր: Ելցինը հայտնեց, որ ՌԴ կառավարության [illegible] 305 մլրդ ռուբլի տնտեսությանն ու [illegible] հասցված վնասը վերականգնելու համար եւ 305,5 մլրդ ռուբլի [illegible]:

Դաղստանյան իշխանությունները շարունակում են բանակցությունները չեչենական կողմի հետ, [illegible] հետ վերադարձնելու համար: Սակայն չեչենական կողմը մերժել է, պահանջելով, որ [illegible]:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

— Ճիշտ է, հաճախ եմ այցելել Հայաստան, բայց քանի որ սա առաջին հանդիպումն է մեր ընթերցողների հետ, գուցե սկսենք Ձեր կենսագրությունից:

— Ծնվել եմ Ալեքսանդրիայում: Ուսումս ստացել եմ տեղի Պողոսյան ազգային վարժարանում, որից հետո հաճախել եմ անգլիական Վիկտորիա քոլեջը: Անգլիայում Նորթինգհեմ քաղաքում մասնագիտացել եմ տեքստիլ գծով: Ալեքսանդրիա վերադառնալիս ստանձնել եմ ողբացյալ հորս տեքստիլի «Ալ Ահրամ» ձեռնարկության տնօրինությունը: Հետագայում ընդլայնել եմ իմ գործունեությունը, բացելով նոր մասնաճյուղեր երկրի տարբեր շրջաններում: Այսպես, եգիպտական կառավարությունը մի քանի տարի առաջ «Նյու բորգ էլ Արաբ» անվամբ մի նոր արդյունաբերական կենտրոն է հիմնել Ալեքսանդրիայից 50 կմ հեռավորությամբ, որտեղ արդեն 150 գործարաններ են սկսել աշխատել: Մենք երեք մասնաճյուղ ենք բացել այնտեղ: Հատկանշականն այն է, որ այդ շրջանում աշխատողները, լինեն նրանք տեղացիներ, թե օտարերկրացիներ, անհաս ներդնողներ, թե համեստ ձեռնարկատերեր, սարք սարքի անընդմեջ ազատված են բոլոր տեսակի հարկերից: Սա հաստատ արված է քաջալերելու համար շրջանի հետագա զարգացումը:

— Այս անգամ ի՞նչն է Ձեզ բերել հայրենիք:

— Հայաստանում սկսված անմնացորդ հաստատությունների սեփականաշնորհման գործընթացը: Մեզ հետաքրքրում են ընդհանուրապես համեստ ձեռնարկություններ ստեղծելու եւ մասնավորապես «Բենեթոն» գործարանի ու խանութի սեփականաշնորհման հնարավորությունները:

— Ինչպե՞ս եք վերաբերվում Հայաստանում ծայր առած այդ գործընթացներին:

— Սրանք դրական բարեփոխումներ են եւ անհրաժեշտ է ամեն կերպ խրախուսել եւ նեցուկ կանգնել դրանց: Վերջին երկու տարիների կայունացման միտումները երկրում, թե տնտեսության եւ թե քաղաքական ասպարեզներում, ինչպես նաեւ էլեկտրականության եւ կենսամթերքների զգալի բարելավումը լայն հնարավորություններ են բացում գործարարների առաջ, որոնք հավաստված են, որ մոտիկ ապագայում Հայաստանը խիստ կարեւոր կենտրոն կդառնա ամբողջ Կովկասում:

— Ի՞նչ հանդիպումներ եք ունեցել:

— Մեր հանդիպումները արտաքին բնագավառում ձեռներեցների, գործարար մարդկանց եւ օտարերկրյա մարմինների ներկայացուցիչների հետ էին: Փորձեցինք մասամբ լուծել նաեւ Եգիպտոսի հայկական գաղութը բարձր ուժերով համայնքը ողջունելը ի դեմս հայոց լեզվի մեկ դասատուի Պողոսյան վարժարանի համար եւ մեկ

— Ինչպե՞ս եք դուք նկարում այդ համագործակցությունը:

— Լինելով Ալեքսանդրիայի գլխավոր գործարանատերերի եւ առեւտրի ներկայացուցիչների առանցքային անդամներից գործերի կոմիտեի պատասխանատու անձնավորությունը, ես անձամբ հետաքրքրված եմ այդ հարցով, որը մեծ օգտակար է: Այդ առնչությամբ համագործակցության խթանիչ ուժ է օտար երկրների եւ Ալեքսանդրիայի միջեւ, նկատի առնելով, որ վերջինիս արդյունաբերությունը կազմում է ամբողջ եգիպտականի 35 տոկոսը:

СՓՅՈՒՌՔ

Անհրաժեշտ է ամեն կերպ քաջալերել հայրենիքի դրական բարեփոխումները

Հայաստանը շուտով կդառնա կարեւոր կենտրոն Կովկասում

Շնորհիվ եգիպտական կառավարության ընձեռած լայն հնարավորությունների եւ ցուցաբերած բարյացակամ վերաբերմունքի, օրեցօր նոսրացող հայկական համայնքը Եգիպտոսում շարունակում է գոյատեւել հաղթահարելով բազում դժվարություններ: Այդ համայնքի հարգարժան անդամներից է Եգիպտոսում Ավստրիայի Հանրապետության պատվավոր ավագ հյուպատոսը, Եգիպտոսում հավատարմագրված հյուպատոսների կորպուսի դիվանագետ, տեքստիլ արդյունաբերության բնագավառում հայտնի գործարարներ, Ալեքսանդրիայի Ազգային բեմական ժողովի գործադիր մարմնի ատենապետ Վահան Ալեքսանյանը, որին էլ օրերս խմբագրություն կատարած այցելությունից օգտվելով դիմեցինք մի քանի հարցով:

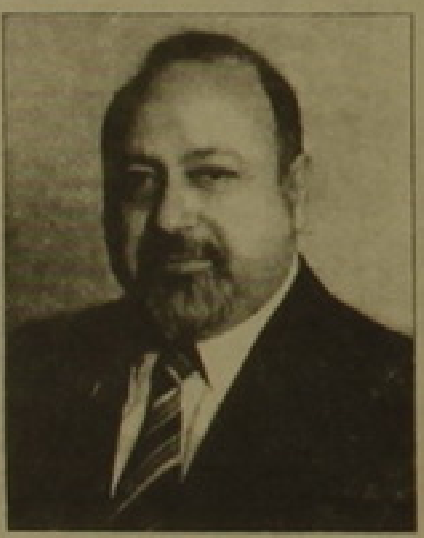

— Ինչպե՞ս դարձաք Ավստրիայի հյուպատոսը Եգիպտոսում: Ի՞նչ գործունեություն եք ծավալում:

— Դա շատ պատահական առաջարկ էր, որով ինձ դիմեցին քանի տարի առաջ: Ես այն մեծ պատիվ եմ համարում: Որպես հյուպատոս նախեւառաջ պարտավոր եմ պաշտպանել Եգիպտոսում բոլոր ավստրիահպատակների շահերը, ամրապնդել երկու պետությունների կապերը, քաջալերել առեւտրական հարաբերությունների զարգացումը, սերտացնել մշակութային կապերը, կրթաթոշակներ հատկացնել Ավստրիայի համալսարաններում ուսանողներին դասընթացներում սովորելու համար եւ այլն: Մատուցած ծառայություններիս որպես գնահատական Ավստրիայի կառավարության կողմից նախանցյալ տարի պարգեւատրվել եմ առանձին անհատներին տրված պետական ամենաբարձր՝ Առաջին աստիճանի ասպետի կոչումով:

Խմբագրությանը հայտնեց, որ Ալեքսանդրիայի Ազգային իշխանությունները նոր պայմաններում առաջինը ճանապարհները հարթեցին սփյուռք-հայրենիք համագործակցության համար: Ներկայումս երկու հայ երիտասարդներ Երեւանից տեքստիլ գործվածքների արտադրության երեքամսյա փորձաշրջան են անցնում Եգիպտոսում, որտեղից վերադառնալուց մասնագիտական պատրաստվածությամբ ծառայեն հայրենիքին, քանի որ համոզված ենք, որ Հայաստանի միջոցով եգիպտական ապրանքները նույնպես կարող են իրացվել նախկին Խորհրդային Միության մյուս հանրապետություններում: Միաժամանակ այդ համագործակցությունը ոգեւորել է ծառայել հայաստանյան ապրանքների տարածմանը Եգիպտոսում: Առաջիկա մարտ ամսին Եգիպտոսում կկազմակերպվի միջազգային տարեկան ցուցահանդեսում Հայաստանը հատուկ տաղավարով կներկայացվի:

— Ինչպիսի՞ն է հայ համայնքի վիճակը:

— Զգալապես նոսրացած է: Ալեքսանդրիայում մոտ երկու, Կահիրեում մոտ չորս հազար, սակայն դրանով հանդերձ, ինչպես անցյալում, այժմ եւս գործում են բոլոր դպրոցներն ու մշակութային կենտրոնները: Ոչ միայն գործում են, այլեւ պահպանում իրենց բարձր մակարդակը: Օրինակ, Պողոսյան վարժարանի (մոտ 80-100 աշակերտ) շրջանավարտները կարող են անմիջապես ընդունվել պետական համալսարան: Շնորհիվ եգիպտական կառավարության ցուցաբերած բարյացակամ վերաբերմունքի, որի համար հայերս երախտապարտ ենք, մենք վայելում ենք ամեն տեսակի ազատություն եւ հարգանք:

ՅԱԿՈԲ ՕՀԱՆԵՍԵԱՆ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կֆինանսավորվեն նաեւ Իրան-Հայաստան էլեկտրագիծն ու Դավիթաշենի կամուրջը

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ, ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՀ կառավարության հունվարի 25-ի նիստում, որը վարում էր վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, «Ակցիզային հարկի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի ընդունման կապակցությամբ ուժը կորցրած ճանաչվեց ՀՀ կառավարության 1994 թ. դեկտեմբերի 29-ի «Ակցիզային հարկի դրույքաչափերի մասին» թիվ 606 որոշումը:

ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի Մնջոյանի անվան նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտի գործունեությունը բարելավելու նպատակով ընդունվեց ինստիտուտի «Հատուկ քիմիադեղագործական տեխնոլոգիական բյուրո» փորձնական ձեռնարկությունը լուծարելու վերաբերյալ ՀՀ ԳԱԱ առաջարկը:

Հաստատվեց ՀՀ 1996 թ. կապիտալ ներդրումների պետական պատվերը, որով ընթացիկ տարում կապիտալ շինարարության ֆինանսավորվող օբյեկտների ցանկում տեղ են գտել ՀԱԷԿ-ի 2-րդ բլոկի հովացման ավազանները, Հրազդանի ՊՇէԿ-ի 5-րդ բլոկը, Իրան-Հայաստան բարձր լարման էլեկտրահաղորդման գիծը, Սանահին-Քոբեր ավտոճանապարհը եւ Իջեւան-Հրազդան երկաթգիծը (առողջարանների ռեսուրսների վերացում եւ պաշտպանություն), մետրոպոլիտենի նաեւ Դավիթաշենի կամուրջը (շինարարության շարունակում), բնակելի շենքերի շինարարություն եւ այլն:

Հավանություն տրվեց «Երկարամյա ծառայության աշխատանքային կենսաթոշակներ նշանակելու պայմանների մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին, որը կներկայացվի ՀՀ Ազգային ժողով:

Հանրապետության եւ Երեւան քաղաքի ջրամատակարարման համակարգերի տեխնիկական վիճակի, առկա խնդիրների, վարձավճարների գանձման, այս ուղղությամբ կազմակերպական միջոցառումների եւ մի շարք այլ հարցերի մասին տեղեկատվությամբ հանդես եկան քաղաքաշինության նախարար Ֆելիքս Փիրումյանը եւ Երեւանի քաղխորհրդի գործկոմի նախագահ Վահագն Խաչատրյանը: Կառավարության նիստում քննարկվեցին նաեւ այլ հարցեր:

ՆԻԿՈՍԻԱ

Հայկական մի նոր աղոթատեղի Կիպրոսում

Կիպրոսի հայկական համայնքը շուտով մի նոր աղոթատեղի կունենա Նիկոսիայում, Գալայճյան հանգստյան տանը կից, հաղորդում է «Սայփրըս Ուիքլի» անգլիատառ կիպրական շաբաթաթերթն իր հունվարի 5-11 համարում:

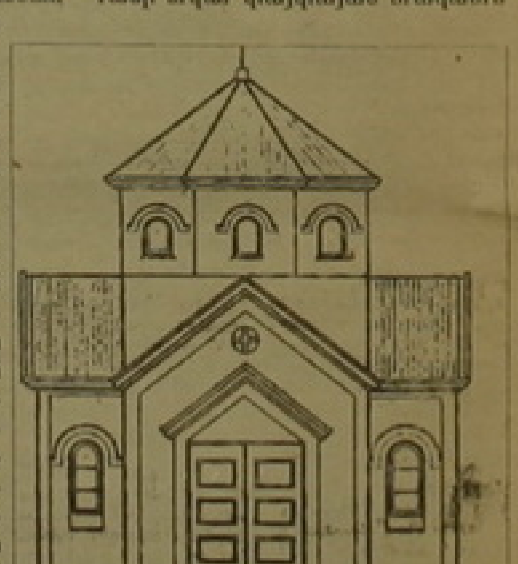

Նոր մատուռը, որը կրելու է Սուրբ Փրկիչ անունը, նախագծված է կիպրոսցի հայտնի ճարտարապետ Քարլոս Դիկայոսի կողմից, որը դասավանդել է հայկական եկեղեցիների ոճական առանձնահատկությունները: Այն կառուցվում է հովանավորությամբ Գալայճյան հաստատության, որը հիմնվել է Պետրոս եւ Արամ Գալայճյանների կողմից ի հիշատակ իրենց ծնողների Ռուբեն եւ Մարի Գալայճյանների: Հիմնաքարի օրհնության արարողությունը կատարել է Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Արամ Ա-ն դեկտեմբեր ամսին Կիպրոս կատարած իր հովվապետական այցելության ժամանակ: Նա մատուռի կառուցումը համարել է «ողջական մեծ սիրո եւ պարտականության արտահայտություն, ինչպես նաեւ արքայական ծառայության համայնքին»: «Դժբախտաբար Արամ Գալայճյանը երկար չապրեց տեսնելու իր երազի իրականացումը», ասել է նա ավելացնելով, որ մատուռն այդ իմաստով «դառնում է նաեւ մի հուշահամալիր՝ նվիրված համայնքին նրա մատուցած անգնահատելի ծառայություններին»:

«Սայփրըս Ուիքլի»-ին տված հարցազրույցում մեջ հայկական համայնքի ներկայացուցիչ Պետրոս Գալայճյանը նշել է, որ «մատուռ կառուցելը իր վաղեմի երազն էր: Արամի երկար փայփայած երազանքն էր եղել, քանի որ նա ակնածանք է ունեցել, թե ինչքան դժվար է մեծահասակների համար եկեղեցի գնալը»: «Ես մեծ հույսեր ունեմ, որ Չավկիլին մատուռը պատրաստ կլինի եւ մեր սրվագ սերնդի ներկայացուցիչները իրենց ցանկացած ժամին առանց դժվարության կհանգչեն եւ կաղոթեն այնտեղ առանց ստիպված լինելու իրենց շրջապատից դուրս գալու», ասել է նա:

Հ. Օ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 5 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941 AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԳԵՒՈՐԳԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 561841
Ոճը եւ ատաղձները ԳԱԳԻԿ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Յոդվածը «Ազգին» պատկանում է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԵՐԵՎԱՆ

Մեկ տարում կմշակվի Սեւանա լճի բնապահպանական ծրագիրը

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեւանա լճի էկոլոգիական ծրագրի մշակման համար Համաշխարհային բանկը հատկացրել է 485 հազար, իսկ հանրապետության կառավարությունը 71 հազար դոլլար:

Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին ասաց բնապահպանության եւ ընդերքի նախարարության ջրային ռեսուրսների օգտագործման եւ պահպանման վարչության պետ Հրանիկ Կիրակոսյանը, նորերս ստեղծված ղեկավարման կոմիտեն, որի մեջ ընդգրկվել են տարբեր նախարարությունների ներկայացուցիչներ, իր առաջին նիստում հաստատել է Սեւանա լճի էկոլոգիական հավասարակշռության վերականգնմանը նպաստող աշխատանքների ծրագիրը: Նիստում առաջարկություն է արվել Սեւանի մասին օրենք ընդունելու վերաբերյալ:

Ներկայումս գործում է աշխատանքային 6 խումբ, որոնք ուսումնասիրում են բնապահպանման տարբեր ոլորտներ: Արտասահմանյան փորձագետների մասնակցությամբ, մարտին կսկսվի ծրագրի մշակումը, որը նախատեսվում է ավարտել մեկ տարում: Կմշակվեն օրենսդրական եւ իրավական փաստաթղթեր, բնական պաշարների օգտագործման եւ պահպանման, կենդանական աշխարհի պահպանման եւ վերաբնակեցման միջոցառումներ, որոնք կնպաստեն Սեւանի էկոլոգիական հավասարակշռության վերականգնմանը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մայրաքաղաքի բազմազավակ ընտանիքներին կբաժանվի կաթի փոշի

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեւանի քաղաքային խորհրդի սոցիալական օգնության բաժինը ստացել է 20 տ կաթի փոշի, որը հատկացվելու է 4 եւ ավելի երեխա ունեցող ընտանիքներին: Ինչպես Նոյյան Տապան գործակալության թղթակցին տեղեկացրեց բաժնի պետ Գրիգոր Թադեւոսյանը, կաթի փոշու բաշխումը կսկսվի հունվարի 29-ից:

Փետրվարի 1-ից կթանկանան Երեւանի մետրոյի մշտական տոմսերը

ԵՐԵՎԱՆ, 25 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 1-ից 50 տոկոսով կթանկանան Երեւանի մետրոպոլիտենի մշտական տոմսերը: ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարության Երեւանի մետրոպոլիտենի փոխտնօրեն Վահագն Պետրոսյանի ճշտեց, որ սովորական մշտական տոմսերի գինը դառնալու է 2700, ուսանողների համար 1300, ուսանողների եւ աշակերտների համար 1000 դրամ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

իրատար

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

ԼՂՀ. Ռազմական դրությունը երկարաձգվեց եւս մեկ տարով

Թեեւ արդեն ավելի քան 20 ամիս է, ինչ Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում մարտական գործողություններ չեն ընթանում, հակամարտության գոտում հաստատված հարաբերական անդորրը ամենեւին էլ հույս չի ներշնչում, որ հասել է խաղաղության բաղձալի պահը: Բանակցային գործընթացում ստեղծված փակուղային իրավիճակը, ինչպես նաեւ ռազմական եռանդուն նախապատրաստություններն Ադրբեջանում, ղարաբաղյան դիտորդների կարծիքով, հաստատում են այն մտավախությունը, որ պաշտոնական Բաքուն չի հրաժարվել ճգնաժամը ռազմական եղանակներով կարգավորելու պատրանքներից: Ներկա դրությամբ Ադրբեջանը արագ տեմպերով ամրապնդում է առանց բացառության բոլոր սահմանամերձ շրջանների դիրքերն ու հենակետերը: Պաշտոնական Բաքվի հեռուստատեսության հաղորդումներից, ադրբեջանական զորքերի ակտիվ տեղաշարժեր նկատվում են հատկապես Ֆիզուլու, Բեյլագանի, Աղջաբեդիի եւ Աղդամի շրջանների ուղղություններով: Ինժեներական կառույցների ամրապնդումը, բարձրաստիճան զինվորական պաշտոնյաների, այդ թվում Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարի հաճախակի այցելությունները սահմանամերձ շրջաններում տեղակայված ստորաբաժանումներ, ադրբեջանական բանակի չդադարող զորավարժությունները ճակատամերձ գոտում, դիտորդների համոզմամբ վկայում են այն մասին, որ նախահարձակ գործողությունները ԼՂՀ դեմ կարող են վերսկսվել ցանկացած պահին, երբ հակամարտող կողմերի միջեւ ձեռք չբերվի ճգնաժամի կարգավորմանն ուղղված խաղաղական որեւէ համաձայնություն:

Այդ մտավախություններից ելնելով, ԼՂՀ խորհրդարանը վերջերս հաստատել է հանրապետության նախագահի հրամանագիրը Լեռնային Ղարաբաղում «Ռազմական դրության ռեժիմը երկարաձգելու մասին», ինչը տարածվել է ԼՂՀ զանգվածային լրատվության միջոցներով: Հրամանագրում նշվում է, որ հանրապետության նախագահը պետության պաշտպանունակությունը, տարածքային ամբողջականությունը եւ նրա քաղաքացիների անվտանգությունն ապահովելու նպատակով, առաջնորդվելով «Ռազմական դրության մասին» ԼՂՀ օրենքի պահանջներով, որոշում է ԼՂՀ ամբողջ տարածքում գործող ռազմական դրության ռեժիմը երկարաձգել մինչեւ 1997 թ. հունվարի 1-ը: Ըստ հրամանագրի, Լեռնային Ղարաբաղում դարձյալ կանցկացվի մինչեւ 45 տարեկան հասակի ԼՂՀ զինապարտ քաղաքացիների զորահավաք: Պաշտպանական աշխատանքներ եւ խաղաղ բնակչության պաշտպանության ուղղությամբ միջոցառումներ իրականացնելու նպատակով ԼՂՀ քաղաքացիները կներգրավվեն աշխատանքային պարհակի: Ռազմական դրության պայմաններում արգելվում են հանրահավաքների ու երթերի կազմակերպումը, կրոնական աղանդների, մյուս չգրանցված հասարակական կազմակերպությունների եւ կազմավորումների ստեղծումն ու գործունեությունը: Իրականացվում է զանգվածային լրատվության միջոցների գրաքննություն կամ արգելվում է դրանց գործունեությունը: Ստուգման նպատակով անց է կացվում քաղաքացիների տնօրինության տակ գտնվող իրերի եւ տրանսպորտային միջոցների զննություն: Ռազմական դրության ռեժիմն իրականացնող պետական մարմինների պաշտոնատար անձինք օրենքը խախտելու եւ հրամանագրով իրենց տրված լիազորությունները գերազանցելու համար կրում են քրեական եւ կարգապահական պատասխանատվություն: Ղարաբաղյան դիտորդները այն կարծիքին են, որ վերոհիշյալ միջոցառումների իրականացումը միանգամայն հասկանալի է, քանի որ ԼՂՀ ռազմական հաջողությունները մեծապես բացատրվում են երկաթյա կարգապահությամբ, որը իշխանությունները կարողացան ապահովել ութամյա հակամարտության ընթացքում:

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Արցախի ժողովուրդը աշխարհի բոլոր ժողովուրդների նման ունի անկախ ու ազատ ապրելու իրավունք

Դեմոկրատ աշխարհը փաստորեն ճանաչել է ութ տարի առաջ ծնունդ առած Լեռնային Ղարաբաղը: Սակայն վերջին ժամանակներս Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցը հանձնախմբի է սկսել թմբկահարվել տարբեր ատյաններում, տարբեր կարգի պաշտոնյաների կողմերից, նորից այն Ադրբեջանի գաղութային ցանցը գցելու ակնհայտ ջանքերով:

Այս հանգամանքը, անկասկած, չի կարող առաջին հերթին չալեկոծել արյան գնով ազատություն ձեռք բերած ղարաբաղցու հոգին: Զարմանալի է, որ Գերմանիայի ու եվրոպական այլ երկրների բարձրաստիճան դիվանագետները Արցախի պատկանելության մասին շատ հեռավոր, հուսանքիկ պատկերացում ունենալով (կամ չունենալով) մի քանի ժամով այցելում են Հայաստան ու Բաքու եւ շատ համարձակ կերպով «որոշում» ու հայտարարում, թե Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցը ինչպես պետք է լուծվի:

Մենք չենք կարող մեր խոսք անհանգստությունը չարտահայտել նաեւ վերջերս հեռուստատեսությամբ Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի ելույթներից մեկի ժամանակ Ղարաբաղի կարգավիճակի մասին նրա հայտարարության վերաբերյալ: Նա զարմանք է հայտնում, որ իրենք «մեծահոգաբար» Ղարաբաղին առաջարկում են ինքնավար հանրապետության կարգավիճակ, իսկ նրանք, այսինքն ղարաբաղցիները, ավելին են պահանջում:

Անհասկանալի է, թե Ռուսաստանի դեմոկրատիայի համար պայքար մղող մեծարգո նախագահն ինչո՞ւ է հակված, որպեսզի դեմոկրատական բոլոր ձեւերով անկախություն ձեռք բերած, Անդրկովկասում դարեր շարունակ Ռուսաստանի ամենահավատարիմ հատված Հայաստանի անբաժանելի մասը կազմող Արցախը նորից բռնակցվի Ադրբեջանին:

Արդյոք դա չի՞ նշանակում վերադարձ դեպի 20-ական թվականների բոլշեւիկյան քաղաքականություն, երբ 95 տոկոս հայ բնակչություն ունեցող Լեռնային Ղարաբաղը բռնակցվեց Ադրբեջանին:

Ամբողջապես հայ բնակչություն ունեցող ԼՂՀ-ի առանց այդ անկախացած հանրապետության ղեկավարների մասնակցության, առանց այդ ժողովրդի կարծիքը հաշվի առնելու, ոչ մի պետական գործիչ բարոյական իրավունք չունի որոշելու նրա ճակատագիրը:

Մեր ժողովրդի համար շատ կարեւոր է, թե Ռուսաստանի նախագահի, Գերմանիայի արտաքին գործերի նախարարի Ղարաբաղի կարգավիճակի վերաբերյալ արտահայտած ու համայն հայության համար անընդունելի կարծիքների մասին ի՞նչ դիրքորոշում ունեն ՀՀ իշխանությունները: Նրանք այդ ամբողջ ժամանակաշրջանում այդպես էլ հստակ չեն արտահայտել իրենց կարծիքը ԼՂՀ կարգավիճակի ապագայի վերաբերյալ:

Գերմանիայի արտաքին գործերի նախարարն անկասկած մեծ բավականություն է ասացել, երբ իր երկրի երկու մասերը վերջապես վերամիավորվել են: Պարոն նախարար, այդ բերկրանքը ցանկանում է ապրել նաեւ բազմաչարչար հայ ժողովուրդը, չէ՞ որ Արցախի ժողովուրդը հայ ժողովրդի անբաժանելի մասն է:

Արցախ-Ղարաբաղ հայկական աշխարհի երկնքում նորից սեւ ամպեր են կուտակվում: Նրա ազատագրական հաղթանակի հարվածներից խույս տալով պատմություն կրած բռնամոլ, փորձված ու խորամանկ առաջնորդը, օգտագործելով պատմական Աղվանքի ընդերքի նավթի պաշարների խաղաքարտը, հայացքը նորից «դարձել է» դեպի Ռուսաստան, որի հզորությունը բոլոր ձեւերով փորձում է օգտագործել եւ արագորեն Արցախը նորից իր սարդոստայնը նետել: Այս գործում նրան բազմափորձ պատրաստվում է օգնել միջազգային դիվանագիտությունը:

Հայ դիվանագիտությունը, ելնելով այդ հանգամանքից, ժամանակն է, որպեսզի իր չափից դուրս «զգույշ» քաղաքականությունից անցնի համարձակ քայլերի, ունենալով պայքարի երկու կարգախոս. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը ոչ մի կարգավիճակով Ադրբեջանի կազմի մեջ երբեք չի կարող լինել, Արցախի ժողովուրդը աշխարհի բոլոր ժողովուրդների նման ունի անկախ ու ազատ ապրելու իրավունք:

ՍԵՐԳԵՅ ՄԵԼՔՈՒՄՅԱՆ,
Աշխարհագրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Չարենցավան. «Լիզին» գործարանը գրեթե չի աշխատում

Չարենցավանի փորձարարական «Լիզին» գործարանը գործարկվել է դեռեւս 1973 թվականի դեկտեմբերին: Նախկինում պատկանում էր ԽՍՀՄ բժշկական եւ միկրոկենսաբանական նախարարությանը: Մինչեւ ՀՀ արդյունաբերության նախարարության կազմի մեջ մտնելը միութենական նշանակություն ունեցող գործարան էր: Մեծ էր գործարանի արտադրանքի եւ պահանջարկը, եւ նշանակությունը: Սկզբնական շրջանում թողարկվում էր 3 տեսակի արտադրանք, հեղուկ լիզինի կոնցենտրատ, լիզինի կերային կոնցենտրատ եւ կերային բյուրեղային լիզին: Վերջինս ԽՍՀՄ մասշտաբով արտադրվում էր միայն այստեղ: Գործարանը հատկապես 1984-1990 թթ. ունեցավ բարձր ցուցանիշներ: Զգալիորեն բարելավվեց արտադրանքի որակը, էլ ավելի մեծացավ պահանջարկը: Բյուրեղային լիզինը վաճառվում էր ԽՍՀՄ հանրապետություններին, իսկ լիզինի կերային կոնցենտրատը հանրապետությունում: Միայն արտադրանքի 10 տոկոսն է արտահանվել:

Ներկայումս նման արտադրության կազմակերպումը կապված է մեծ դժվարությունների հետ, քանի որ արտադրական գործընթացը շարունակ է եւ պահանջում է անընդհատ էներգամատակարարում: Արտադրության համար պահանջվող էլեկտրաէներգիայի [illegible] չպետք է տատանվի, առավել եւս գազ[illegible] 48 կգ/ժ: Գործարանն այսօր աշխատում է 10 տոկոս ծանրաբեռնվածությամբ: Լիզինների վերը նշված տեսակներից ոչ մեկը չի արտադրվում: Փոխարենը արտադրվում է անասնակեր յուղեր, որի արտադրությունը պակաս էներգատար է: Արտադրանքն առաքվում է հանրապետության խոշոր անասնաբուծական գործարաններին: Ներկայումս ՀՀ գյուղատնտեսության եւ պարենի նախարարությունն ունի կերային լիզինի մեծ պահանջարկ, գործարանն էլ իր հերթին հնարավորություն ունի արտադրելու, քանի որ հումքի հետ կապված դժվարություններ չկան: Սակայն էներգամատակարարման հաճախակի խափանումները, ինչպես նաեւ գազի բացակայության պատճառով անհնար է անընդհատ ապահովել արտադրական շրջապտույտը: Արտադրության հոսանքազրկման դեպքում գործարանը կրում է զգալի նյութական վնաս, քանի որ արտադրական մեկ շրջապտույտը տեւում է 96 ժամ, իսկ ընդհատվելու դեպքում հումքը փչանում է:

Ներկայումս լիզինի արտադրական պահանջարկ կա նաեւ Ռուսաստանում, սակայն արտահանումը կապված է բանկային, ֆինանսական մեծ դժվարությունների հետ: Բացի դրանից, լուրջ դժվարություններ կան նաեւ հումքի ներկրման հարցում: Այն ներմուծվում էր նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններից երկաթուղային ճանապարհով... Շրջափակման պատճառով անհնար է առայժմ ներկրումը, իսկ հին պաշարներն էլ մի օր կվերջանան: Արտադրության համար պահանջվում է նաեւ ջրի անընդհատ մատակարարում, սակայն այս տարի Գյումուշ ՀԷԿ-ի վթարի պատճառով անբավարար էր [illegible] ջրամատակարարումը: Գործարանը առայժմ [illegible]վում է, տեխնիկան, այն սարքին վիճակում է: Սակայն նախկինում միութենական նշանակության այս գործարանը ներկայումս գրեթե չի աշխատում, թեեւ անելիքներ շատ ունի... Գործարանի նկատմամբ մեծ հե[illegible]ություն են դրսեւորում Իրանի [illegible] Իսլամական Հանրապետությունը, Բելգիան եւ այլ պետություններ: Իսկ ի՞նչ են մտածում մեր հանրապետությունում...

ՆԵԼԼԻ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Շիրակ. Սեփականաշնորհվում են հիմնականում փոքր օբյեկտները

ԱԳ կառավարությանն առընթեր պետական ունեցվածքի հավաքման եւ ապապետականացման վարչության Շիրակի տարածաշրջանային բաժանմունքը գործում է անցած տարվա հուլիսից: Նրա պետի տեղակալ Ռուբիկ Մարդոյանը հայտնեց, որ բաժանմունքը ստեղծվել է հիմնականում առաջիկա սեփականաշնորհների գործը դյուրացնելու, առանց ինչի համար եւս գնալ գալու փոխարեն օբյեկտների սեփականաշնորհման առնչվող մի շարք հարցեր տեղում լուծելու համար: Բաժանմունքը սահմանված կարգով կազմակերպում եւ իրականացնում է փոքր օբյեկտների սեփականաշնորհում կամ աճուրդ վաճառք, իր աճուրդի կենտրոնի միջոցով նաեւ բաց բաժնետիրական ընկերությունների բաժնետոմսերի բաժանորդագրություն: Վերջիններիս սեփականաշնորհումն իրականացնում է հանրապետական վարչությունը: Մինչեւ այժմ Գյումրիում ու տարածաշրջանում սեփականաշնորհվել են շուրջ մեկուկես տասնյակ փոքր օբյեկտներ՝ սրճարաններ, կենցաղսպասարկման եւ այլ կետեր, վարձակալված տարածքներ: Կազմակերպվել է առայժմ մեկ աճուրդ, որի ժամանակ վաճառվել է 9 նման օբյեկտ: Շուտով աշխատավորական կոլեկտիվներին կսեփականաշնորհվեն եւս 17 օբյեկտներ: Պետական ձեռնարկություններից բաժնետիրական ընկերությունների ձեւով սեփականաշնորհվել են Գյումրիի լույսդպաների բազան, «Շիրակ» կոմբինատը, հեծանիվների, զարդերի ածիկի, [illegible]ների գործարանները, բոլոր [illegible] ֆաբրիկան, մեծա[illegible] շրջաններում [illegible] «Մերձմոսկովյան» հանրակաց[illegible] նարկությունը, Ախուրյանի կաթի գործարանը, Աշոցքի պանրագործարանը, Փոքր Սեպասարի բաժանմունքը եւ այլն: Այս տարվա սեփականաշնորհման ծրագրում են առեւտրի ու կենցաղի օբյեկտների մոտ 70 տոկոսը, Բաղանիքների [illegible] ֆաբրիկան, Գյումրիի [illegible] նաեւ «Ցավլոս» [illegible] ֆաբրիկաները, «[illegible]» եւ այլ ոչ [illegible] ձեռնարկություններ:

Գ. Մ.

ՀԱՐԳԵԼԻ ՈՒԿՐԱԻՆԱՑԻՆԵՐ

Հայաստանի Հանրապետության
տարածքում բնակվող ուկրաինացիների
թվաքանակի որոշման եւ
սոցիալ-տնտեսական խմբերի կազմման
նպատակով խնդրում ենք
արձագանքել եւ ձեր տվյալները
հաղորդել
հետեւյալ հեռախոսահամարներով՝
57-65-14, 52-80-10
կամ դիմել հետեւյալ հասցեով՝
Երեւան, Խանջյան փող. 27
2-րդ հարկ, սենյակ 10
ժամը 10-17, ընդմիջում 12-13
«ՈՒԿՐԱԻՆԱ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Խորհրդեր

ԿԵՆՍԱՄԱԿԱՐԴԱԿ

Էլեկտրականությունը թանկացել է 24 միլիոն տոկոսով

«Եւ ահա դու՛ք կարծ ուտում էք, բուրդը հագնում, պարարտը մորթում, սակայն իմ հոտը չէք արածացնում»

ԵԶԵԿԻԷԼ, 34, 3

*

Ի՞նչ պիտի անի կառավարությունը, աւելի ճիշտ, ի՞նչ պիտի արած լինէր, որպեսզի դույզն-ինչ թեթեւանար բազմաչարչար ժողովրդի վիճակը: Հազիվ թէ «աղբում են, ու չեն մեռնում» կարգախօսը լավագույն լուծումը լինի: Վերջապէս, կառավարությունը պատասխանատվություն պիտի է զգա ժողովրդի համար: Ինչպէս ասել են ժողովրդավարության մեծերը, «Կառավարությունը նրա համար է, որպեսզի ծառայի ժողովրդին, պաշտպանի նրա շահերը»: Իսկ մեր կառավարությունը աւելի շատ պահանջներ է ներկայացնում ժողովրդին, քան թէ հիշում է իր պարտականությունների մասին: Ընդհակառակը՝ ծավալում է այնպիսի գործունէություն, որն աւելի է խորացնում եւ աղքատացնում ժողովրդի բեկվածությունը: Այդ գործունէության փայլուն օրինակներից մեկը գների արձակումն էր: Այո, գների արձակումը ազատ շուկայի համար պարտադիր է: Բայց մի՞թէ դա պիտի է արվեր այդքան հապճեպ ու չմտածված, ինչպէս արվեց մեզանում: Գները արձակել չի նշանակում շուկան «բացել»: Ի դեպ, երբ ժամանակին խոսում էին շուկայական հարաբերությունների անցնելու մասին, նկատի ունեին նախ կարգավորվող շուկան: Խոսում էին շուկան կարգավորող լծակների մասին, որոնք պիտի է գտնվեին պետության ձեռքին եւ որոնք պիտի է զսպեին շուկայի անզուսպ ախորժակը:

Ոչ մի նման բան տեղի չունեցավ: Ընդհակառակը՝ ներկայիս աներեւակայելի բարձր գների համար պատասխանատու է ինքը՝ կառավարությունը:

Որպեսզի սույն հայտարարությունը մերկապարանոց չլինի, անդրադառնանք հոդվածի անհավատալի թվացող խորագրին:

Այո, էլեկտրականությունը 1988 թվականի համեմատությամբ թանկացել է 24 միլիոն տոկոսով: Ուրեմն, 24 միլիոն տոկոս գյուղացու համար, 6 միլիոն տոկոս քաղաքացու համար: Պարզ թվաբանություն է. 12 դրամը նախկին 2400 ռուբլին է, այսինքն՝ 240000 կոպեկ: Գյուղացին մեկ կիլովատի համար վճարում էր մեկ կոպեկ, ուրեմն էլեկտրականությունը նրա համար թանկացել է 240000 անգամ, իսկ դա 24 միլիոն տոկոս է կազմում: Պարզ է, թէ շուկայի վրա ինչպէս կազդեր նման թանկացումը: Եթէ նկատի ունենանք նաեւ այն, որ թանկացել են նաեւ հացը, տրանսպորտը եւ մյուս այն ապրանքները, որոնց գինը սահմանել է պետությունը, ապա հասկանալի կդառնա այն անզուսպ թանկացումը, որ տեղի ունեցավ շուկայում: Ի՞նչ անի ժողովուրդը: Ստացած աշխատավարձը կարող է բավարարել կամ միայն էլեկտրականությունը, կամ միայն հացին, կամ տրանսպորտին: Ո՞ւր մնացին կենսապահովման համար հայժ անհրաժեշտ մյուս մթերքները, հագուստը: Հապա դեղորայքը, բժշկական ծառայությունները, երբ մի ատամը հեռացնելու ու նորը դնելու աշխատավարձը չի բավարարում:

Այսօրվա՝ կենսապահովման [illegible] մնացած բաների համար ոչինչ չի մնում: Էլ ինչպէ՞ս վճարեն էլեկտրականության համար: Սակայն կառավարության հնարամտությունը սահման չունի: Մեզանից են քաշվել պատժամիջոցները: Լույսը կտրում են նրանցից, ովքեր վճարունակ չեն եւ տալիս են վճարունակներին: Թէ ովքեր են այդ վճարունակները՝ բոլորին է հայտնի: Իսկ քաղաքապետության մի պատասխանատու աշխատող վերջերս հայտարարեց, որ մտադիր են չվճարողներին դասի տալ եւ նրանցից բռնագրավել տան ունեցվածքը:

Առաջին պահին կարծես թէ իրավացի են պատժամիջոցներ հնարողները. հապա ինչպէ՞ս՝ չես վճարում, չես ստանա: Այդպես է, ձեւականորեն, աւելի ճիշտ՝ երբ միակողմանի մոտենալու լինենք: Ստացվում է այնպէս, որ երբ պետությունը ձեռքին ուժ ունի՝ ամեն բան կարող է անել, իսկ հասարակ ժողովուրդը, որն այդ ուժը չունի՝ պիտի է ամեն ինչ հանդուրժի:

Էներգետիկ ճգնաժամեր աշխարհում նորություն չեն: Շատ երկրներ են հայտնվել մեր վիճակում: Հիշենք թէկուզ Ճապոնիայի օրինակը, որը մինչեւ ատոմակայանների կառուցումը էներգետիկ դաժան ճգնաժամի մեջ էր: Սակայն այնտեղ էլեկտրականության գները ոչ միայն նման չափերի չհասան, չնայած դրա համար բոլոր պայմանները կային, քանի որ էներգառեսուրսները գտնվում էին մասնավորի ձեռքերում, այլեւ պետությունն այնպիսի օրենք սահմանեց, որի համաձայն բնակչությունն ամեն երեկո երեքուկես-չորս ժամ հոսանք էր ստանում: Իսկ ինչպէ՞ս տարան մեր մարդիկ վերջին երկու ձմեռները: Նրանք հայտնվեցին անմարդկային վիճակի մեջ՝ ամիսներով լույս ու ջուր չէին տեսնում, քնում էին վերարկուներով, ամիսներով լվացք չէին կարողանում անել, զրկված էին նույնիսկ լվացվելու հնարավորությունից: Էլի լավ է, որ բնությունն այս ձմեռ գթասիրտ եղավ:

Լավ, ասենք թէ ինչ-որ չափով հոսանք լինում է: Հասարակ մահկանացուն ինչպէ՞ս պիտի վճարի, ինչով պիտի վճարի դրա համար: Կառավարության նախագահը մի անգամ ասուլիսի ժամանակ ասաց, թէ Հանրապետությունում միջին աշխատավարձը կազմում է 22-23 դոլլար, ուստի բնակչության միայն 10 տոկոսն է անվճարունակ: Նախ որտեղի՞ց է վերցված այդ 22-23 դոլլար միջին աշխատավարձը եւ անվճարունակների տասը տոկոսը: Երրորդ հարց տանք պարոն վարչապետին, աշխարհի ո՞ր երկրում է երբեւէ էլեկտրականությունը թանկացել 24 միլիոն տոկոսով: Այս իմաստով, Հայաստանը կարող է հայտնվել Գինեսի գրքում, պարզապէս հետաքրքրվող չկա: Ինչ վերաբերում է 10 տոկոսին, ապա դա ճշմարտությանը կարող է համապատասխանել, եթէ ասածը շուռ տանք: Այո, բնակչության միայն տասը տոկոսն այսօր կարող է էլեկտրականության համար վճարել առանց նեղվելու, առանց ցավի: Ոմանք, բայց վարչապետին գոնէ քաջ հայտնի է, որ նվազագույն սպառողական զամբյուղի արժեքն արդեն անցել է 150 դոլլարից եւ [illegible] չէ 23 դոլլարով [illegible], [illegible] որ այդ թիվն էլ իրականությանը չի համապատասխանում: Հանրապետությունում միջին աշխատավարձն այսօր հազիվ թէ 10 դոլլարի հասնի: Թոշակառուների մասին չխոսենք, նրանց միջին կենսաթոշակը հազիվ թէ 6-7 դոլլար լինի: Թոշակի մասին օրենքը, որին այդքան տարատափ սպասում էին թոշակառուները՝ ոչ մի ավելացում չտվեց, գուցէ միայն գաժռազույնը բարձրացավ: Նույնիսկ 50 տարվա աշխատանքային ստաժ ունեցողների կենսաթոշակը 3000-ի չի հասնում, իսկ սա հազիվ միայն հացին բավարարի: Միջին աշխատավարձ ասածն էլ շատ առաձգական հասկացություն է: Եթէ, ասենք, 100 հոգուց 10-ը ստանում է 100000 դրամ, իսկ մնացած 90-ը՝ 2000, ապա միջին աշխատավարձը կլինի 30 դոլլար: Այս 30 դոլլարը կարո՞ղ է բնորոշ ցուցանիշ լինել, երբ 100-ից 90-ը կստանա միայն 5 դոլլար: Ժողովրդի կենսամակարդակը դրանով որոշել չի կարելի, ինչպէս եւ չի կարելի որոշել փողոցներում ամենամեծ մեքենաների առատությամբ, երբ այդ նույն փողոցներում տասնապատկվել է մուրացկանների թիվը: Միայն պետք է ամաչել տեսնելով, թէ ինչպէս երեկվա իր արժանապատվությունը գիտակցող քո գործընկերը ձեռք է մեկնում անցորդներին:

Երբ ասում են, թէ կառավարությունը պատասխանատու է իր ժողովրդի համար, այդ միայն մի բան է նշանակում՝ փնտրել եւ որեւէ ելք գտնել ժողովրդին ծանր վիճակից հանելու համար, թեկուզ դա շատ դժվար լինի: Մեզ մոտ չգիտես ինչու, կառավարությունը միշտ առանձնաման մեջ է ժողովրդի հետ, մեղադրելով նրան պարտականությունները չկատարելու մեջ, մոռացած իր սեփական պարտականությունը: Եգիպտոսի արտաքին պարտքն այսօր հասել է մի քանի տասնյակ միլիարդ դոլլարի, չնայած դրան երկրում հացի գինը տասնյակ տարիներ նույնն է մնում՝ մեկ պիաստր բոքոնի համար գրեթէ մեկ դրամ: Պարզվում է, որ չնայած իր այդչափ մեծ արտաքին պարտքին, Եգիպտոսի կառավարությունը տարեկան 25-30 միլիարդ ֆունտ, որպէս դոտացիա, տրամադրում է հացավաճառներին, որպեսզի ժողովուրդը չնեղվի: Սա է հոգեբանությունը եւ ոչ թէ ժողովրդից այդքան զանգատվելը, թէ այս չեն անում, այն չեն անում, չեն վճարում ջրի համար, էլեկտրականության համար: Ինչպէ՞ս չեն հասկանում, որ պահանջում են անհնարինը: Չկա, չեն կարող վճարել, դրա համար էլ դիմում են ամեն տեսակի միջոցի: Պատկառելի մարդը հասարակական տրանսպորտից իջնում է ու կարմրելով՝ ճողոպրում: Այդ ինչպէ՞ս է, որ նույն մարդն առաջ վճարում էր, այսօր՝ ոչ: Այս մասին պիտի է մտածել:

Տեղին էր այստեղ հիշել Սենտ Էկզյուպերիի «Փոքրիկ իշխանից» մի հատված: Թագավորի մոլորակի վրա Փոքրիկ իշխանը արքայից խնդրում է հրամայի, որ վերջալույս լինի: Թագավորը իմաստուն պատասխան է տալիս. «Եթէ ես մի որեւէ գեներալի հրամայեմ, որ թիթեռի նման մի ծաղկից մյուսը թռչի կամ ողբերգություն գրի, կամ էլ ճայ դառնա, իսկ գեներալը [illegible] չկատարի, ո՞վ [illegible] մեղավորը, նա՞, թէ [illegible] Ամեն մեկից պիտի պահանջել այն, ինչ նա կարող է տալ: Իշխանությունը նախ եւ առաջ պիտի է խելացի լինի: Եթէ դու քո ժողովրդին հրամայես ծովը նետվել, նա հեղափոխություն կանի [illegible]

[illegible]

ՓԱՐԻԶ

Ինչու է ձգձգվում Գյումրիի ֆրանսիական դպրոցի վերակառուցումը

1996 թ. հունվարի 9-ին Փարիզի «Ցանց» ակումբում Հայկական միջմասնագիտական միավորումը՝ GIA-ն ծավալուն բանավեճ կազմակերպեց Գյումրիի ֆրանսիական դպրոցի վերակառուցման աշխատանքների վերաբերյալ: Ներկա էին շուրջ 50 անձինք, այդ թվում ՀԲԸՄ Ֆրանսիայի շրջանային վարչության նախագահ եւ կենտրոնական վարչության անդամ Լեւոն Քեբաբջյանը, համայնքային տարբեր միությունների պատասխանատուներ, լրագրողներ, ինչպէս նաեւ շահագրգիռ անձինք:

Ֆրանսիայի եվրոպական գործերի նախարար Միշել Բառնյեն վերջերս Երեւան կատարած իր այցից հետո պահանջել էր քննություն անցկացնել այն առթիվ, թէ ինչու է ձգձգվում Գյումրիի ֆրանսիական դպրոցի վերակառուցումը: Արդեն 7 տարի է, ինչ Ֆրանսիայի կառավարությունն զբաղվում է այդ գործով, ուստի ներկա իրավիճակը աննորմալ է թվում, ասել էր նա:

Դրանից հետո GIA-ի նախագահությունը բազմաթիվ նամակներ ու հաղորդագրություններ էր հղել մամուլին իր դժգոհությունը, մտահոգությունն ու զարմանքն արտահայտելով ֆրանսիացի նախարարի արտահայտությունների առնչությամբ: GIA-ի նախագահ Մանվել Դեյրմենջյանը մասնավորապէս ասաց. «Թէեւ GIA-ն չի ակնարկվում, մենք կուզենայինք հիշեցնել, որ այդ դպրոցի աշխատանքների ֆինանսավորման պատասխանատվությունն ստանձնել է Ֆրանսիայի պետությունը»: 1992 թ. Ֆրանսիան ֆրանսախոսության պետական քարտուղարի բերանով GIA-ին խնդրել էր ապահովել նախագծի միայն վարչական ու տեխնիկական կողմերը: Դպրոցի վերականգնման գործում նյութատեխնիկական մատակարարումների հետ կապված ձգձգումները բացատրվում են Հայաստանի եւ իր ձեռնարկությունների ներկայիս տնտեսական ծանր վիճակով, կլիմայական դաժան պայմաններով, բայց հատկապէս ֆինանսավորման բացակայությամբ, քանի որ 1994 թ. հուլիսի 8-ին նախարար Ժակ Տուբոնի հայտարարած 3 մլն ֆրանկի հատկացումը GIA-ն ստացել է միայն 1995 թ. սեպտեմբերին, այն էլ կրճատված չափով (2 մլն ֆրանկ): Այսպիսով Ֆրանսիայի կառավարությունը ֆինանսավորումն ուշացրել է 14 ամսով եւ 1 մլն ֆրանկ էլ պակաս է տվել:

Պարոն Դեյրմենջյանը շարունակեց. «Ակնհայտ է, որ շինարարական աշխատանքներով զբաղվող հայկական ձեռնարկությունը չի կարող աշխատել առանց վճարումների, թեեւ GIA-ն իր միջոցներից հատկացրել է մոտ 450 հազար ֆրանկ»: Իր ելույթի վերջում GIA-ի նախագահը ֆրանսահայերին հիշեցրեց, որ Ֆրանսիայի կառավարությունը դպրոցի վերակառուցման աշխատանքների ֆինանսավորման նախագծի հետ կապված դեռեւս պարտք է 3 մլն ֆրանկ, եւ եթէ այս վիճակը շարունակվի, դպրոցի վերականգնումը եւս կձգձգվի: GIA-ն զբաղվում է նաեւ «SOS Armenie» կազմակերպության հետ համատեղ Հայաստանում մանկապարտեզի շինարարությամբ: Նրանք ունեն ֆրանսերենի դասավանդման դպրոց, որը նախատեսված է մեծահասակների համար: Երեւանում կա մեկ տասնյակ այդպիսի դասարան, Գյումրիում՝ 2-ը, դասարաններ են բացվելու նաեւ Գորիսում, Ղարաբաղում եւ Թբիլիսիում: Արդեն երեք տարի է, ինչ ունեն նաեւ վերապատրաստման կենտրոն ձեռնարկությունների կառավարման մասնագետների պատրաստման համար: 1995 թ. GIA-ն մասնակցել է Հայաստանի ճանապարհաշինական աշխատանքներին, իսկ 1994 թ.-ից մասնակցում է ձեռնարկությունների սեփականաշնորհմանը:

Իր հերթին, Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպան Վիգեն Չիտեչյանը ընդգծեց այն բանի կարեւորությունը, որ ի վերջո ստույգ ժամկետ նշանակվի Գյումրիի ֆրանսիական դպրոցի վերականգնումն ավարտելու համար: Մնում է սպասել, թէ Ֆրանսիայի կառավարությունը ե՞րբ կհատկացնի իր խոստացած 3 մլն ֆրանկը:

ՌԱՖՖԻ ՀԵՐՄՈՆ ԱՐԱՔՍ

Փարիզ, Մեր սեփ. թղթ.

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների վարկավորումը մնում է լուրջ խնդիր

Օրերս Իռլանդիայից վերադարձավ եվրախորհրդի TACIS-ի «Հայաստանի փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների հիմնադրամ» ծրագրի գլխավոր խորհրդատու Դիք Մորոն: Հոկտեմբերի 1-ից հիշյալ ծրագիրը փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների խնդիրներով զբաղվող մեկ այլ ծրագրի հետ (BCC) դարձել է մեկ նախագիծ, եւ այս օրերին ընթանում է գործադիր տնօրենի մրցութային ընտրությունը: Պրն. Մորոյի գնահատմամբ թեկնածուները բարձր պատրաստվածություն ունեն, եւ մինչեւ հունվարի վերջը կկատարվի համապատասխան ընտրություն: Կազմակերպությունների միավորումը կտեղավորվի մեկ շենքում՝ Բաղրամյան պողոտայում, BCC-ի գրասենյակում: Այն այսուհետ կկոչվի Հայաստանի ձեռներեցության օժանդակող կենտրոն: 1995-ին կազմակերպության ուշադրությունը կենտրոնացրեց պրոֆեսիոնալ մակարդակով բիզնես ծրագրեր եւ վարկերի համար հաշվելի գործարար առաջարկներ կազմող կադրեր պատրաստելուն: Այդ բնագավառում բավականաչափ հաջողություններ արձանագրվեցին, եւ ակնկալվում է, որ փոքր ու միջին ձեռնարկությունների [illegible] համար կազմված բիզնես ծրագրերից մի քանիսը կվարկավորվեն եվրոպական հիմնադրամի կողմից: Այնուամենայնիվ, պրն. Մորոն նկատեց, որ Հայաստանում փոքր ձեռնարկությունների վարկավորումը դեռեւս մնում է լուրջ խնդիր, եւ հույս հայտնեց, որ 96-ին Հայաստանի բանկային համակարգը [illegible] առաջընթաց [illegible] նպաստելով տնտեսական բարգավաճմանը: «Կայունությունը այլ երկրների կողմից ներդրումների հիմք կդառնա՞» հարցին նա պատասխանեց, որ ներդրումները, կապված լինելով ձեռնարկությունների նպատակների եւ ծրագրերի հետ, այնուամենայնիվ մեծամասամբ կախված են բանկային համակարգի կանոնավորումից:

Այս տարի կազմակերպությունը ջանքեր կգործադրի առավելագույն մակարդակին հասցնել մասնագիտական օժանդակությունը, կապեր հաստատել այնպիսի պետական, կառավարական օղակների հետ, որոնք համագործակցում են ներդրմամբ զբաղվող կազմակերպությունների, ձեռներեցների հետ: Այդ առթիվ նշանակալի է ԱԺ կողմից գործարարությանը վերաբերող օրենքների մշակումը: Այստեղ ուշադրություն պիտի է դարձնել նաեւ հարկային համակարգի գործունէությանը, որն այսօր բոլորովին չի խրախուսում փոքր եւ միջին բիզնեսը, ինչպէս նաեւ սկսնակ գործարարներին: Պէտք է պայմաններ ստեղծել, որպեսզի նրանց հարկումը այդքան խիստ չլինի, քանի որ նրանց զարգացումը [illegible] տնտեսության [illegible]: Մարտին կազմակերպությունը հետազոտություններ կկատարի, թէ որքանով փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների զարգացումը կազդի գործազրկության նվազման, աշխատատեղերի ավելացման վրա: Ծրագրվում է նաեւ աջակցել գործարար մարդկանց միավորումների ստեղծմանը (ի[illegible] դամները [illegible] համարվում) [illegible] պետական օղակներում կներկայացնեն իրենց հուզող հարցերը եւ հետաքրքրությունները:

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Գեներալ Գրոմով. «Ժողովրդին հաղթել չի լինի»

Աֆղանական պատերազմում խորհրդային զորքերի երբեմնի գլխավոր հրամանատարը օրերս մոսկովյան ORT հեռուստաընկերության «Թեմա» հաղորդաշարի ժամանակ բառացիորեն հայտարարեց. «Այսպես կոչված չեչենական պատերազմի սանձազերծման համար որեւէ պատճառ չկար: Այն սկսվեց, որովհետեւ ինչ-որ մեկին ձեր երկրում պետք էր, որ սկսվեր: Ես հակված եմ տեղի ունեցածը դիտարկել որպես պետական վիթխարի սխալ...»:

Ռուսական խաղաղական կյանքում Գրոզնի 100 կմ ից մի փոքր ավելի տարածությունն անցան... 20 օրում: Նրանք այդ տարածությունը հաղթահարում էին ռմբակոծելով ոչ թե ռազմական, այլ խաղաղ օբյեկտները: Այսպես նրանք ձեւավորեցին ակտիվ դիմադրությունը: Զորքերը ներս մտցնելիս այդ դիմադրությունը չկար, ավելին՝ շատ խառնաշփոթ էր: Ժողովրդի համախմբումը հետո տեղի ունեցավ, եւ չէր կարող տեղի չունենալ: Երբ ռմբակոծում են ձեր գյուղերը, սպանում են ձեր հարազատներին ու մտերիմներին, դու վերցնում ես զենքը եւ սկսում ես

Ընդհանուր առմամբ այժմ ավելի ու ավելի է ընդգծվում, որ ռուսները հսկայական կորուստներ են կրում Չեչնիայում: Մեկ տարում նրանք այստեղ գրեթե այնքան զոհեր են տվել, որքան Աֆղանստանի ողջ պատերազմի ընթացքում, որին մասնակցում էին շուրջ 9 տարի: Ահա թե ինչու այդ պատերազմի վետերանը, գեներալ Բորիս Գրոմովը իրավունք ուներ իր դառը փորձից բխող մի հայտարարություն անել. «Ժողովրդին հաղթել չի լինի: Սա պետք է իմանան բոլորը, հատկապես խաղաղագետները, ովքեր ձգտում

Ռուսները որոնում են Չեչնիայի հողերը մաքրելու միջոցներ

Որքան շարունակվում է չեչենական պատերազմը, այնքան ավելի ակնհայտ է դառնում դրա անհեռանկարայնությունը: Ռուսական հասարակական գիտակցության մեջ ավելի ու ավելի շոշափելի տեղաշարժ է կատարվում պատերազմն անհապաղ դադարեցնելու օգտին: Այդ առումով չափազանց հատկանշական է Պետդումայի պատգամավոր, երկրում հայտնի գեներալ Բորիս Գրոմովի դիրքորոշումը:

բանակի հայտնի Արկադի Վոլսկին դրանից երկու օր առաջ հանդես էր գալիս նույն դիրքերից: «Երբ ես հանդիպեցի գեներալ Դուդաեւին, ասաց նա, վերջինս հայտնեց, որ Ռուսաստանի տարբեր մասերում ինքն ունի 11 կոնսերվացված դիվերսիոն խմբեր: Դրանք չեչեններ չեն, գնված ռուսներ են: Բայց դուք պատկերացնու՞մ եք, թե ինչ տեղի կունենա, երբ նրանք սկսեն այս ու այնտեղ պայթեցնել գործարանները ու կամուրջները»:

Գրող հրապարակախոս Յուրի Կիմը, դիմելով բազմամիլիոն լսարանին, ասաց. «Ես ինձ թույլ եմ տալիս մեջբերում կատարել մի մարդու ասածից, որին բոլորը գիտեն եւ որի մի արտահայտությունը թեւածել է ողջ աշխարհում: Այդ մարդն ասել է՝ «Վերցրեք ձեզ այնքան ինքնիշխանություն, որքան կկարողանաք»: Դա Բորիս Նիկոլաեւիչի արտահայտությունն է: Չեչեններն այնքան միամիտ գտնվեցին, որ փորձեցին վերցնել մի փոքր ավելի ինքնիշխանություն: Բայց այդպիսի ցանկություն ունեին նաեւ Թաթարստանը, Բաշկորտոստանը, Յակուտիա Սախան: Ինչո՞ւ նրանց հետ «լեզու գտնվեց», իսկ չեչենների հետ՝ ոչ...»:

Պատասխանը, ըստ մոսկվաբնակ չեչեն բիզնեսմեն Մալիկ Սայդուլաեւի, պարզ ու հասարակ է. «Չեչնիայում կիրառվեց ֆիզիկական դաստիարակչական «աշխատանք»՝ ի տես եւ ի տհաճություն մյուս ինքնավարությունների»:

Չեչնիայում գործող խաղաղարար առաքելության ղեկավար Վիկտոր Պոպկովն ուղղակիորեն մեղադրում է իր հայրենակիցներին՝ չեչեն ժողովրդին պատերազմի մեջ ներքաշելու համար: «Ես համոզված եմ, ասաց նա, որ մեր զորքերը սահմանից մինչեւ պաշտպանվել...»:

Չափազանց հետաքրքիր էր նույն հարցի առթիվ նախագահ Բորիս Ելցինի արտահայտած կարծիքների տեսագրությունների ցուցադրումը: 1994 ի աշնանը Ելցինն ասել է. «Ուժային միջամտությունն անթույլատրելի է: Եթե մենք Չեչնիայի նկատմամբ ուժային ճնշում բանեցնենք... այնպիսի խառնաշփոթություն կլինի, այնքան արյուն կթափվի, որ հետո մեզ ոչ ոք չի ների...»: Իսկ ահա 1994 ի դեկտեմբերին նա կատարել է տրամագծորեն հակառակ հայտարարություն. «Պետությունն ունե՞ր իրավունք Չեչնիայում ուժ գործադրելու... ռուսաստանցիները տեւականորեն եւ արդարացիորեն հանդիմանում էին մեզ, այդ թվում նաեւ ինձ, անվճռականության, խաղաղական կամքի բացակայության, կարգ ու կանոն հաստատել չցանկանալու համար»: 1996 ի հունվարին Ելցինը կրկին մարտաշունչ է. «Ես գտնում եմ, որ այն պետությունը, ուր կա ուժ, ուր կա իշխանություն՝ իր տարածքում չի կարող հանդուրժել այդպիսի կազմավորումներ (խոսքը դուդաեւյան ուժերի մասին է): Դեռ այն ժամանակ կարելի էր հարցը վերջացնել: Բայց նաեւ լրագրողներն են մեղավոր, որոնք աղմուկ են բարձրացնում, թե յա՜ւ ահ, բանդիտները տանջվում են, երբ նրանց վիրավորում են...»:

Մեկնաբանելով այս տեսագրությունները, ՌԴ Պետդումայի պատգամավոր, լրագրող Յուրի Շչեկոչիխինը նշում էր, որ լրագրողները փորձել են միայն ճշմարտությունն ասել Չեչնիայի մասին. «Չենց միայն 1996 ի հունվար ամսին Չեչնիայում զոհվել է 5 հազար զինվոր, չհաշված խաղաղ բնակչության կորուստները»:

են այս ու այնտեղ պատերազմ սանձազերծել»:

Այսպիսի մեջբերումներ շատ կարելի է անել: Ռուսական մամուլի 100 խոշորագույն ներկայացուցիչներ հունվարի 6 ին «Իզվեստիա» թերթում հանդես են եկել իշխանություններին ուղղված կոչով, ուր հորդորում են դադարեցնել պատերազմը Չեչնիայում: Իհարկե, կան նաեւ հակառակ տեսակետներ, ավելի շատ՝ զգացմունքային բռնկումների ձեւով: Օրինակ, արտահայտվում է այն տեսակետը՝ թե «ո՞ւր էին «խաղաղարարները» այն ժամանակ, երբ գեներալ Դուդաեւը Չեչնիայում իրականացնում էր 200 հազար ռուսների ցեղասպանություն» (ավելի ճիշտ կլիներ ասել՝ քրիստոնյաների հալածանքը, որի հետեւանքով 1992 ին Չեչնիան լքեցին ոչ միայն 100 հազարավոր ռուսներ, այլեւ 30 հազար հայեր): Սակայն այս կարգի հայտարարությունները գերակշռող չեն: Գեներալ Գրոմովը նույնիսկ արտահայտում էր այն ծայրահեղ տեսակետը, թե ռուսներին վաղ թե ուշ հարկ է լինելու հեռանալ Կովկասից, եւ որքան շուտ՝ այնքան լավ: Այս տեսակետի հետ, իհարկե, շատ դժվար է համաձայնել: Ռուսաստանի կենսական շահը պահանջում է չհեռանալ Կովկասից, բայց դա, ի վերջո, իրենց հոգսն է: Չեչենական պատերազմը Ռուսաստանի համար շատ նմանություններ ունի ղարաբաղյան պատերազմի հետ՝ Ադրբեջանի համար: Եւ եթե վիթխարի Ռուսաստանը, ի վերջո, սկսում է գիտակցել, որ ինքը չի կարողանալու հաղթել չեչեն ժողովրդին, ապա վաղուց ժամանակն է, որպեսզի նույնը գիտակցի նաեւ Ադրբեջանը Արցախի վերաբերմամբ:

ԱՇՈՏ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ավստրիայում գտնվող ամերիկյան գաղտնի զինանոցների մասին՝ նոր մանրամասներ

Հայտնի են դարձել նորանոր մանրամասներ Ավստրիայի տարածքում գտնվող ամերիկյան զենքով ու զինամթերքով լի գաղտնի զինապահեստների մասին, որոնք կառուցվել են 50-ական թթ. սկզբներին, նախքան դաշնակիցների կողմից Ավստրիայի տարածքից զորքերի դուրս բերելը: Ամերիկացիները այդ ժամանակ վերահսկում էին Վիեննայի վեց շրջաններն ու արեւմտյան մարզերը, ներառյալ նաեւ Զալցբուրգ նահանգը, որտեղ եւ գտնվում են այդ զինապահեստների մեծ մասը: Զինապահեստները նախատեսված են եղել ամերիկյան հատուկ նշանակության խմբերի համար խորհրդային զորքերի կողմից Ավստրիայի հնարավոր զավթման դեպքում պայքարելու նպատակով: Ավստրիայի կանցլեր Վրանիցկին եւ նախագահ Կլեստիլը տարակուսանք են հայտնել կեսդարյա լռության համար եւ ցանկանում են այս կապակցությամբ ամերիկյան կողմի բացատրությունը ստանալ: Գ. Բ.

Ստորագրվեց թուրք-բուլղարական ռազմական համագործակցության ծրագիր

Աշխատանքային այցով Սոֆիայում գտնվող բանակի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալ գեներալ Չեւիք Բիրը եւ Բուլղարիայի բանակի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալ գեներալ Ոսկոլովը ստորագրեցին Թուրքիայի եւ Բուլղարիայի բանակների գլխավոր շտաբների 1996 թ. համար նախատեսված ռազմական համագործակցության ծրագիրը: Դրանով ճշգրտվում են 1996 թ. ընթացքում Թուրքիայի եւ Բուլղարիայի զինված ուժերի միջեւ ռազմական համագործակցության մանրամասները, համատեղ զորավարժությունների անցկացման պայմանները եւ ռազմական մասնագետների պատրաստման հարցում համագործակցելու խնդիրները: Ծրագրի ստորագրման արարողության ժամանակ գեներալ Չեւիք Բիրը ասաց, որ աշխատանքային պլանում կարեւոր տեղ է հատկացվում նաեւ անվտանգության միջոցառումների ապահովման հարցերին: Գ. Չ.

Բալկանյան խաղաղության գինը

Նախկին Հարավսլավիայի պատերազմը 4 տարում 2,5 մլն մարդկանց դարձրել է գաղթական: Միջազգային մարդասիրական կազմակերպությունների հաշվարկների համաձայն, այդ դժբախտներին միայն իրենց ավերված օջախներ վերադարձնելու համար կպահանջվի երկու տարի եւ 200-500 մլն դոլլար: Հրատապ խնդիրներից մեկը տասնյակ հազարավոր անհետ կորած անձանց ճակատագրի պարզումն է: Հակամարտության մեջ ներքաշված փաստորեն բոլոր կողմերը անչափ դժկամությամբ են երբեմնի հակառակորդներին տեղեկություններ հայտնում իրենց մոտ գտնվող ռազմագերիների թվի մասին: Ուստի, դեռեւս հնարավոր է որոշ դեպքերում նրանց դասել անհայտ հանգամանքներում զոհվածների շարքին: Բոսնիայի ու Հերցեգովինայի արտգործնախարար Մ. Շաքիրբեյը հայտարարեց, որ մահմեդականները գերիների փոխանակումը կսկսեն միայն սերբական տարածքներում անհետ կորած 24 հազար անձանց վերաբերյալ սերբական կողմի պաշտոնական հաղորդումն ստանալուց հետո:

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

ԻՍՊԱՆԻԱ

Քաղաքացիություն է տրվում 30-ականներին մարտնչած հակաֆաշիստ կամավորներին

Իսպանիայի կառավարությունը այդ երկրի քաղաքացիություն տալու առաջարկով դիմել է աշխարհասփյուռ այն քաղաքացիներին, որոնք 30-ական թվականներին Իսպանիայում տեղի ունեցած քաղաքացիական պատերազմի ժամանակ ֆաշիստների դեմ են կռվել: Այն ժամանակ տասնյակ հազարավոր կամավորներ, Միացյալ Նահանգների եւ Կանադայի քաղաքացիներ ինտերնացիոնալ բրիգադների շարքերում իսպանական հանրապետականների հետ կողք կողքի են կռվել գեներալ Ֆրանկոյի զորքերի դեմ: Այդ կռիվներին գրողներ էլ են մասնակցել: Դրանց թվում էին Էռնեստ Հեմինգուեյը, Ջորջ Օրուելը, Արթուր Քեսթլերը, Իլյա Էրենբուրգը, Միխայիլ Կոլցովը եւ ուրիշներ: 37-38 թվականներին Իսպանիայի հայ հասարակայնությունը հանգանակել եւ Հանրապետական Իսպանիայի օգնության կոմիտեին 1 միլիոն ֆրանկ է հանձնել: Հայազգի շատ կամավորներ են այնտեղ հերոսաբար կռվել եւ իրենց կյանքը զոհել:

Ի կատարումն այն ժամանակվա հանրապետական վարչապետ Խուան Նեգրինի տված խոստման Իսպանիայի կառավարության հրամանագիրը բոլոր կենդանի մնացած հակաֆաշիստներին առաջարկում է Իսպանիայի քաղաքացիություն առանց խնդրագիր ներկայացնելու:

Գ. Լ.-Տ.

Վենեսուելան որոշեց սեփականաշնորհել նավթարդյունաբերությունը

Աշխարհում նավթ արդյունահանող գլխավոր երկրներից մեկը՝ Վենեսուելան որոշել է սեփականաշնորհել իր նավթարդյունաբերական ձեռնարկությունները: Այդ երկրի նավթարդյունաբերությունն ազգայնացվել էր 1976 թ.: Ինչպես հաղորդում է RFI միջազգային ռադիոկայանը, Վենեսուելայի կառավարությունը սեփականաշնորհմանը մասնակցելու հայտ ներկայացրած 110 ընկերություններից ընտրել է 60 ին, որոնց մեջ են ֆրանսիական «Էլֆ-Ակիտենը» եւ «Տոտալը»: Սեփականաշնորհման պատճառն այն է, որ նավթահանքի սարքավորումները հարկավոր է արմատապես նորացնել, իսկ դրա համար վիթխարի կապիտալ ներդրումներ են պահանջվում: Ենթադրվում է սեփականաշնորհման միջոցով Վենեսուելայում նավթի օրական հանույթը 2,7 միլիոնից առաջիկա տարիներին հասցնել 5,7 միլիոն տակառի:

Լատինական Ամերիկայում նավթարդյունաբերությունն արդեն իսկ սեփականաշնորհել եւ մասամբ օտար ընկերություններին են վաճառել Արգենտինան եւ Կոլումբիան: Բրազիլիան առայժմ մտադիր չէ դիմել այդ քայլին: Մեքսիկան եւս չի ուզում սեփականաշնորհել 1938 թ. ազգայնացված իր նավթարդյունաբերությունը:

Ինչ վերաբերում է աշխարհում նավթի խոշորագույն պաշարների տեր (35,6 միլիարդ տոննա) եւ առաջին նավթարդյունաբերող Սաուդյան Արաբիային, չնայած եկամուտներին, այդ երկիրը զենքի հսկայածավալ գնումների հետեւանքով ներկայումս 80 միլիարդ դոլլարի հասնող արտաքին պարտք ունի, ուստի սաուդյան շեյխերը արդեն սկսել են խորհել նավթարդյունաբերության մասնակի սեփականաշնորհման մասին: Գ. Ք.

MEDECINS SANS FRONTIERES
ARTSEN ZONDER GRENZEN

OUVERTURE DE POSTE A MSF-BELGIQUE

FONCTION: Interprète/ traductrice
DESCRIPTION DU TRAVAIL: Assister une infirmière dans le cadre de la mission de MSF-Belgique à l' hôpital psychiatrique et internat neurologique de Vardénis.
LIEU DE TRAVAIL: Vardénis
CONNAISSANCE DE LANGUE: Français, Arménien, Russe
CONDITION: Au depart 150 USD par mois /le loyer est à la charge de l'organisation/. Dans 3 mois de travail- 180 USD.

Les candidates concernées sont invitées au bureau de Erévan sâmedi, le 27 janvier 1996 à 12:00 avec leur curriculum vitae.

ADRESSE: Rue Raffi 8 a, Erévan. Tel. 56-53-08

digitised by A.R.A.R.@

մշակոյթ

Երեւանաբնակների մեծ մասը ռադիո չի լսում՝ «լույս», նաեւ՝ «տաքսի ռադիո չունեմ» պատճառաբանությամբ։ Շատերը բողոքում են, որ խաղաղ արվարձաններում ռադիոընդունիչի լսելիությունը խլանում է։ Իսկ մի հսկայական բանակ ընդհանրապես չի լսում՝ առօրյա զբաղվածությունից ելնելով։ Միջին տարիքի կանայք, ավելի շուտ տնային տնտեսուհիները, նախընտրում են Ստերեո ստուդիա լսել (օրվա մեծ մասը տանն անցկացնելիս կենցաղային բեռները լսելի են), 30-40 տարեկան տղամարդիկ չեն պատկերացնում երաժշտական ռադիոն, երկարաժամ ծրագիրն՝ առանց առօրյա խաղա կամ ձեւավորվող մյուս ռադիոները կարող են իրենց լսարանը մեծացնել օտար լեզվի՝ 15 րոպեանոց դասըն բաց ունենալով։ Իրենք լսում են Հայ FM, որի «ֆոնային» երաժշտությունը չի խանգարում աշխատելիս։ Ֆրանսիայի դեսպանատանը բնականաբար նախընտրում են RFI-ն։ Այնտեղի մամուլի քարտուղար Տիգրան Լիլոյանը RFI-ով հետեւում է լուրերին, Հայ FM-ում գնահատում է դինամիզմը, դժգոհ է DJ-ներից։ 106.5-ում հատկապես առանձնացնում է դասականին նվիրված էջերը։ Լրագրող Վահան Իշխանյանի համար մեծագույն բերկրություն է Արեւմուտքի երաժշտական նորությունները մի քանի ամիս ուշացումով ռությունն այն է, որ հայ կոմպոզիտորների (օրինակ, Ռոբերտ Ամիրխանյանի) երգերը քիչ են հնչում։ DJ-ները աշխատում են մոտենալ եվրոպական մակարդակին։ Այդպիսի ռադիո չենք ունեցել։ Փորձի պակաս կա։ Կուզենայի, որ քաղաքական ինֆորմացիան շատ լիներ»։ Ռադիոընկերության տնօրեն Ստեփան Զաքարյանի կարծիքով, «55»-ի բերությունը նյութի պակասն է։ «Բայց նույնական (բարձր տրամադրություն հաղորդել) հասել է։ «55 գումարածը» նաեւ ճանաչողական արժեք ունի։ Կարինե Հալաջյանը պրոֆեսիոնալ է, բայց ուղիղ եթերում պիտի աշխատի Կարեն Վարդանյանի նման ազատ լինել։ Նա հիանալի գի

Ինչ է հնչում եթերի հայելում

Հայաստանում լսելի երաժշտական ծրագրերից կամ ռադիոկայաններից այսօր որո՞նք են ավելի հարազատ երեւանաբնակ ունկնդրին, ինչ դժգոհություն, ինչ առաջարկներ կան։ Օրեր առաջ հաջորդաբար տպագրված մեր հարցազրույցներում ներկայացրել ենք դրանք։ Անցյալ ամառվանից սկսած տարբեր տարիքի, տարբեր մասնագիտության, տարբեր սեռի (բնականաբար ճաշակի) պատահական եւ ոչ պատահական մարդկանց ուղղված մեր հարցումներն ավելի շատ կենտրոնացան առավել հայտնի հայկական եթերում գոնե երկու տարի կյանք առած ծրագրերին՝ ոչ պետական ռադիոյի «55», Ստերեո ստուդիա եւ Հայ-FM 105.5 ոչ պետական անկախ ռադիոկայանին։ Ուրախալի է, որ ունկնդրի ուշադրությանն են արժանացել նաեւ սեպտեմբերից փորձնական եթեր դուրս եկող FM 106.5-ը, ֆրանսիական RFI (102.25 FM) ռադիոկայանները, փոխարենը նվազել է ռուսական «Մայակի» լսարանը։ «Եվրոպա պլյուս», «Ռադիո Ռոսիան», «Չեսիրի յեսվերտին», «Նոստալժին», կարելի է ասել, լսում են մեր ներկայացրած երաժշտական ծրագրերի հեղինակները միայն։ Քանի որ 106.5-ը կանոնավոր եթեր է դուրս գալիս 96-ի հունվարի 8-ից, RFI-ն էլ դեռ երեխայա կյանք չի ապրել, որոշեցինք հարցաթերթիկում առայժմ դրանք չընդգրկել։ Ունկնդրի դիտողությունների հիման վրա առաջացած մեր հարցերին պատասխանած Ստերեո ստուդիան, «55»-ը եւ Հայ-FM 105.5-ը (տես «Ազգ», հունվարի 20, 23, 24) ներկայացնելու հարկ այլեւս չկա։ Նրանց հետ հարցազրույցներն արվել են միաժամանակ, հետո տպագրվել հաջորդաբար, միմյանց կարծիքին նախօրոք ծանոթ չլինելու հանգամանքը նպաստել է անկեղծությանն ու ազատ խոսքին։ «Ազգի» նշված համարներին Ձեր իրազեկ լինելը կօգնի, որ այսօրվա մեր ամփոփիչ նյութն ամբողջական լինի։ Այն ամփոփիչ կլինի լրագրողների, մասնագետների, տարբեր ունկնդրի կարծիքը ներկայացնելով։

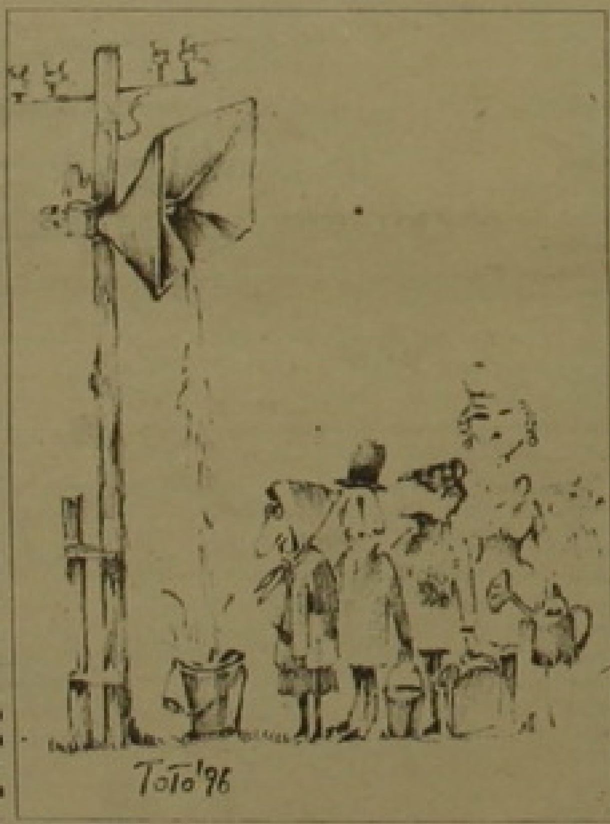

խական լուրերի. Ստերեո ստուդիայի հեռարձակումները, խայտաբղետ լուրերը նրանց չեն գոհացնում։ Լսում են Հայ FM 105.5, որի լուրերն անբավարար են (գոնե ժամը մեկ անգամ պիտի տրվեն)։ Վերջինիս մշակման լսարանն առավել համալրում են մինչեւ 20-25 տարեկանները։ «55» առավոտյան ծրագիրը, երբ լսում են, արդեն առավոտս աշխատանքի շտապողները։ Ունկնդրի մի մասը պարզապես երաժշտություն է լսում, մյուս մասը նշում է, որ Հայ FM-ը երաժշտական ինքնատիպ կերպար է իրենց, ձեւավորում բարձր ճաշակ, երաժշտական նորությունները շատ են, հետեւաբար ծառայում են ծայնագրությունների անելու համար։ Աշխատանքը համակարգված է, այդ պատճառով կրկնություններ չեն լինում, ինչը պակասում է պետական եթերում (հունվարի 24-ին առավոտյան «55»-ը սկսվեց «Արձագանք» ստուդիայի «Հայացք ինձ վրա» ալբոմի երգերով։ Ժամը 10-ից մինչեւ առ լիքով հեռարձակվող Ստերեո ստուդիան ողջունեց նույն երգերով)։ Ռադիոլսողները հիմնականում գոհ են երեկի անմիջականությունից (պետական եթերում էլ սառույցը կոտրվել է), բայց կիրթ, զուսպ, արտիստիկ ձայների պակասը նկատելի է։ Մեր հարցարանին պատասխանած ունկնդիրն առանձնացրեց միայն «55»-ի Տիգրան Հարությունյանի արտիստիզմը, լեզվական մակարդակը։ Կանայք խոստովանեցին, որ հաճույքով են լսում Կարեն Վարդանյանի (Ստերեո) եւ Արթուր Բախտամյանի (Հայ FM) ձայները։ Կինոգետ Դավիթ Մուրադյանի կարծիքով, Հայ FM-ում արհեստականությունը շատ է։ Պրոֆեսիոնալ Ալիս Քալանթարյանը (շատերի համաձայն), պարոն Մուրադյանի կարծիքով, «խոսքը նմանեցնում է արեւմտյան դիսկ ժոկեյներին՝ շեշտադրում է երկրորդ վանկը։ Կարեն Վարդանյանի խոսքը ծեծծեծվող է։ «55»-ն ավելի անմիջական է իր վերաբերմունքի մեջ»։ Թուրքիայի FM-ը գովեստով հիշատակելիս նա հասկանալ ուզեց, որ վերջինս ժամանակ առ ժամանակ Մեծդելտոն էր տալիս։ Արվեստաբան Նազարեթ Կարոյանն ասում է, թե իր ընդունիչը միշտ FM 105.5-ի վրա է։ Նախկինում Ստերեո ստուդիայի ունկնդիր է եղել։ Այսօր այդ ծրագիրը բավականաչափ մեղրածոր է։ Բժիշկների մեծ մասը աշխատանքի ընթացքում նախընտրում է թեթեւ խոսքը (միապաղաղ, առօրյա լուրերի անհրաժեշտությունը չբացառելով), ունկնդրում է 105.5, վերջերս ավելի հաճախ՝ 106.5։ Ամերիկյան դեսպանատանից առաջարկեցին, որ Հայ FM-ը հեռարձակելը։ Այս խմբում «55»-ը առավել քան հետ է մնում։ Հայ FM-ում մշակված լեզվի կարիք է զգացվում։ Ուշադրություն չի հատկացվում դիկցիային։ Վատն այն է, նրա կարծիքով, որ 105.5-ը քանի գնում հարմարեցվում է բնակչության ճաշակին (օրինակ, հնչում է ոչ լավագույն, այլ միջին մակարդակի ռուսական էստրադա)։

Հետաքրքիր է երաժիշտների կարծիքը։ «Երաժիշտները երաժշտություն չեն լսում։ Հոգնել են», մեր հարցին պատասխանում է Լորիս Ճգնավորյանը։ Ֆիլհարմոնիկի երաժիշտներից մեկը նույնիսկ առաջարկում է, որ FM-ով երաժիշտների համար մեկ ժամ լռություն տան։ Նույն նվագախմբի երաժիշտները նախընտրում են Հայ FM 105.5-ը, լսում նաեւ 106.5-ը։ Նրանց կարծիքով էլ, բոլորը Թուրքիայի FM-ին դեռեւս շատ են զիջում։ Առաջին դժգոհությունը լսելիության որակին է ուղղված։ Հետո՝ դասականը, ջազը, աշխարհի երաժշտական ֆոլկլորը, գործիքային սոլոները քիչ են։ DJ-ները շատ են խոսում։ Ստեղծագործության, հեղինակի անունը նշում են, կատարողի մասին չեն տեղեկացնում։ «Ուրախալի է, որ Հայաստանում սկսում են պրոֆեսիոնալ դառնալ», ասացին ֆիլհարմոնիկի երաժիշտները։ Կոնսերվատորիայի ռեկտոր Արամ Սմբատյանը ռադիո լսում է միայն մեքենայի մեջ։ «55»-ի մասին մեզանից տեղեկացավ, Ստերեո ստուդիա քիչ է լսում, Հայ FM 105.5-ը լսում է հաճույքով՝ «լավ երաժշտություն, պրոֆեսիոնալ մակարդակ։ Միրված պահի է։ Թե

տի ֆոները «55»-ի տեսրո է ջերը հաջողված են։ Տիգրան Հարությունյանն անում է, ունի խոսքի կուլտուրա։ Կարեն Վարդանյանն այսօր Հայաստանում ամենաազատ վարողն է, չնայած անհրաժեշտ չափով երաժշտություն չգիտի։ Ստերեո ստուդիայում ավելացել է խոսքը, որից դժգոհ եմ։ Իսկ 105.5 մասնավոր կայանի գոյությունն ինքնին ողջունելի է։ Նրանց առավելությունն անկաշկանդ լինելն է՝ ավանդական դիկտորական տոնը «քանդված» է։ Թերությունները առաջինը լինելու հետեւանքով են։ Պրոֆեսիոնալիզմի տեսակետից բոլորը, բացի Ալիս Քալանթարյանից, զիջում են։ FM 105.5-ում ցանկալի է, որ լրատվություն առաջնակարգ դերը հատկի առնեն։ Հայերեն խոսքի չափից դուրս չիմացություն էր նկատվում սկզբում, հիմա առաջընթաց կա»։

Լեզվի տեսական տեսլության գլխավոր խորհրդական Երջանիկ Գեւորգյանը գնահատեց Կարինե Հալաջյանի առոգանությունը, խոսքը ճիշտ կառուցելը։ Թերություն համարեց երգերի անվանումները հաճախ առանց թարգմանելու ներկայացնելը։ Նրա գնահատմամբ, Կարեն Վարդանյանը լեզվական զգացողություն, ճաշակ ունի, Անահիտ Նավասարդյանը (Ստերեո) մի փոքր նրբացնում է հնչյունները։ FM 105.5-ը առօրյա խոսակցական ոճը փոխադրում է եթեր, որը, ըստ խորհրդականի, անթույլատրելի է։ Տեսչությունը DJ բառի փոխարեն առաջարկել է երաժշտավար տարբերակը, որը ռադիոկայանը մերժել է։ Նույն տեսչության պետ Վալերի Միրզոյանի կարծիքով, «եթերում հնչող խոսքը իրենց չի բավարարում, իսկ 105.5-ը լեզվի անաղարտության դեմ գործող ռադիոկայան է»։

FM 106.5 ռադիոկայանի գլխավոր խմբագիր Պավել Պալլաքյանը գնահատում է բոլորի դերը անմնացորդ այս ասպարեզում, որովհետեւ նրանցից յուրաքանչյուրը ձգտում է լրացնել մեծ բացը (ինչ-ինչ համակարգիչ ենք)։ Հայաստանի եթերում հնչողներից բարձր մակարդակը Թուրքիայի 3-րդ ծրագիրն է՝ իր ֆոլկ, ջազ, բլյուզ, ժամանակակից, դասական բաժիններով, ասում է պրն. Պալլաքյանը։

Օրաթերթի նեղ սահմաններում նյութը սպառել չէ։ Մենք սպասում ենք, որ առաջիկայում Հայաստանի եթերում բազմաթիվ կլինեն անկախ կայանները, եւ մրցակցության մեջ հաստատված ռադիոկայանները կբարձրացնեն մեր ճաշակը։

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Տիգրան Հակոբյան. «Արմենպրեսը չի բռնագրավել Արվեստի աշխատողների տունը»

Ինչպես խոստացել էինք մեր նախորդ համարում, ներկայացնում ենք Արմենպրեսի տնօրեն Տիգրան Հակոբյանի վերաբերմունքն Արվեստի աշխատողների տան վիճելի տարածքի շուրջ ստեղծված իրավիճակի վերաբերյալ։

«Գոյակ» մշակութային բնակարանային ընկերության նկատմամբ Արմենպրեսի նախապատվության տալու կառավարության դիրքորոշումը Տիգրան Հակոբյանը բացատրեց ղեկավարության կառուցվածքում լրատվական համակարգի բացառիկ կարեւորությամբ։ Արմենպրեսը չի բռնագրավել Արվեստի աշխատողների տան տարածքը (որը, համաձայն կառավարության որոշման, առանց այն էլ Արմենպրեսին է պատկանում), այլ պարզապես փորձել է իր տարածքը փրկել վերջին 7 տարիների ընթացքում այնտեղ ստեղծված անօրինականության մթնոլորտում հնարավոր «առուծախից», ասաց տնօրենը։ «Գործողությանը» մասնակցել են Արմենպրեսի փոխտնօրենը, տնտեսական ծառայության պետը եւ մի քանի աշխատակիցներ, որոնք մտել են, ընտրելով տնօրենի Մելիքսեթյանի հետ պայմանավորվելով, վճռել առայժմ անօգտագործելի սենյակները, փոխել դրսի կողպեքը։ Հաջորդ օրը հակառակ կողմը դիմել է ակտիվ գործողությունների՝ ջարդել կողպեքը եւ ներխուժել շենք ակտիվ ու զայրացած տղամարդկանց բավական մեծ խմբով։ Պրն Հակոբյանը հայտնեց, որ իրենք տեղյակ էին դիմադրության, բայց ոչ նման ագրեսիվ դրսեւորմամբ։ Եւ, նախընտրելով չկոնֆրոնտանալ ՀՀՇ-ի ղեկավար Էդուարդ Արխասկելյանի հայտարարությունների վրա, որպես կառավարության ներկայացուցիչը Հայաստանում հիշեցնելու անհաջող փորձի միայն նշեց, որ Արմենպրեսի գործողություններում որեւէ անօրինականություն չի եղել, քանզի իրենք հիմնվել են կառավարության որոշման վրա։ Իսկ «Ազգի» երեկվա համարի «Ես առուն ինն է, Ես ծառն ինն է» հոդվածում մեջ օգտագործված «ռազմով զինված անհայտ անձինք» արտահայտության առնչությամբ նկատեց, որ ռազմին լրագրողական կառուցի ամենահարմար միջոցներից է, որից օգտվում են Արմենպրեսի աշխատակիցներից ոմանք եւ անձնամբ չի խոսում «գործողությանը» մասնակից կառույցների մասնակցության մասին։

Ըստ Արմենպրեսի տնօրենի, Լոռվա Գործադիրի եւ կառավարության միջեւ եղել է համաձայնություն (նշենք, որ խոսքը բանավոր համաձայնության մասին է) վիճելի տարածքն Արմենպրեսին տրամադրելու մասին, եւ առաջիկայում կառավարության որոշման հիման վրա Գործադիրը չեղյալ կհայտարարի «Գոյակի» վերաբերյալ իր նախկին որոշումը, քանի որ վերջապես (այն է՝ կառավարության որոշմամբ) գերակայություն ունի Գործադիրի որոշման նկատմամբ։

«Ով է արդար, ով մեղավոր, մենք չգտանք», համենայն դեպս նշենք, որ այս պատմությունը, երբ Տիգրան Հակոբյանի կանխատեսման համաձայն, ավարտվի Արմենպրեսի հաղթանակով, «Գայլն ու գառը» առակում արտահայտված զարմանալի ճշմարտության (այսինքն՝ թե ուժեղի մոտ միշտ էլ թույլն է մեղավոր») մի ավելորդ ապացույց կլինի։ Սե լա վի՞, ինչպես ասում են ֆրանսիացիները։

ԼԻԼԻԹ ՊԱՅՏՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Միքելանջելոյի «կորած» արձանը գտնվեց

Նյու Յորքի կենտրոնում, ավելորդ իրերի մի պահեստանոցում գտնվեց Վերածնունդի շրջանի խոշորագույն վարպետ Միքելանջելոյի գլուխգործոցներից մեկը՝ «Կուպիդոն» արձանը, որը երկար ժամանակ համարվում էր կորած։

Իգլեսիասը՝ Չինաստանում առավել հայտնի արտասահմանցի երգիչ

Աշխարհահռչակ երգիչ Խուլիո Իգլեսիասը արժանացել է Չինաստանի ձայնագրման կորպորացիայի բարձրագույն երաժշտական մրցանակին։ Նա Չինաստանում ճանաչվել է առավել ժողովրդական արտասահմանցի կատարող։

Ջորջ Մայքլի նոր երգը բրիտանական երգահանդեսի հաղթող

Վերջին երեք տարում առաջին անգամ հունվարի 14-ին Ջորջ Մայքլի նոր՝ Jesus To A Child երգը միանգամից առաջին տեղը գրավեց Բրիտանիայի ազգային երգահանդեսում։ Երգիչը հավաստեց, որ այս տարվա ամռանն ինքը մի շարք համերգներ է տալու Ուեմբլիի մարզադաշտում։

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

ԱՆԿԱՐԱ

Ցույցեր Թուրքիայում գրող Ուղուր Մումջուի սպանության տարելիցին

Լրացավ առաջադեմ ժուռնալիստ, գրող, լրագրող եւ հրապարակախոս Ուղուր Մումջուի մահվան 3-րդ տարելիցը։ 1993 թ. հունվարի 24-ին հեղինակավոր ուժերի կազմակերպած ահաբեկչական գործողության հետեւանքով զոհվեց բարի առաջադեմ ժուռնալիստը։ Տարելիցի կապակցությամբ Անկարայում տեղի ունեցավ մեծ հանրահավաք, որին մասնակցում էին գրողներ, ժուռնալիստներ, լրագրողներ, մեջլիսի պատգամավորներ եւ հազարավոր անկարացիներ։ Ելույթ ունեցողները նշեցին, որ Ուղուր Մումջուին եւ վերջերս ահաբեկչության զոհ դարձած հայտնի լրագրող Մեթին Գյոքթեփեին սպանողները դեռեւս չեն ձերբակալվել, հանցանքը, որ իրավական պետություն համար վող Թուրքիայի համար «մեծ ամոթ է»։ Նշվեց, որ վերջին 4 տարվա ընթացքում հետաքննական մարմին զոհ է գնացել 155 առաջադեմ ժուռնալիստ։

Տարելիցի առթիվ հանրահավաքներ եւ երթեր տեղի ունեցան Ստամբուլում։ Հանրահավաքի մասնակիցները կառավարությունից պահանջեցին անհապաղ ձերբակալել Մումջուի, Գյոքթեփեի եւ մյուս ժուռնալիստների դեմ կատարված հանցագործությունների հեղինակներին։ Ցուցարարները իշխանություններին ու ոստիկանությանը մեղադրեցին անգործության եւ հետաքննական մարմնի հետ համագործակցելու մեջ։

Տարելիցի առթիվ հանրահավաք տեղի ունեցավ նաեւ Իզմիրում։

Գ. Ձ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ մարզական

ԵՎՐՈՊԱ-96

Հայաստանի առաջա մրցակիցը նախապատրաստվում է

Յուրի Ջորկաեֆի հերթական փայլուն խաղը

Ֆրանսիա-Պորտուգալիա 3-2 (1-2)

ԱՇՈՏ ԲՈՅԱՋՅԱՆ,
Փարիզ

Ֆուտբոլի աշխարհի 16-րդ առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարում Հայաստանի հավաքականի առաջա մրցակիցներից մեկը Պորտուգալիայի հավաքականն ընկերական խաղ* անցկացրեց Ֆրանսիայի հավաքականի հետ: Ավելորդ չէ նշել, որ Հայաստանի հավաքականը աշխարհի առաջնության իր առաջին խաղը սկսելու է հենց Պորտուգալիայի հավաքականի հետ խաղով, որն օգոստոսի 31-ին տեղի է ունենալու Երեւանում: Ինչպես հայտնի է, թե Պորտուգալիայի եւ թե Ֆրանսիայի հավաքականներն Անգլիայում կայանալիք «Եվրոպա-96»-ի առաջնության եզրափակիչ մրցաշարում հանդես գալու իրավունք են ձեռք բերել: Ուստի նրանց հիմա ավելի շատ հետաքրքրում են եվրոպական հոգսերը, քան աշխարհի առաջնության ընտրական փուլի առաջիկա մրցաշարերը: Խաղը տեղի ունեցավ Փարիզի «Պարկ դե Պրենս» համահայտ մարզադաշտում: Չնայած հանդիպման ոչ պաշտոնական բնույթին, այն հսկայական հետաքրքրություն էր առաջացրել ֆուտբոլասերների մոտ: Խաղին ներկա էին 35 հազար մարզասերներ: Արդեն 22-րդ րոպեին Ֆեռնանդո Կուտոն առաջ մղեց պորտուգալացիներին, մեկ րոպե անց Զիդանից ստանալով լավ փոխանցում Յուրի Ջորկաեֆը մոտ տարածությունից վերականգնեց հավասարակշռությունը: Առաջ անցնելով ասենք, որ այս անգամ էլ մեր հայրենակիցը գերազանց հանդես եկավ եւ խաղի ամենաշնորհալի ներն էր: Ճիշտ է, 30-րդ րոպեին Ռուի Կոշտան նորից առաջ մղեց հյուրերին եւ առաջին կեսն ավարտվեց պորտուգալացիների օգտին 2-1 հաշվով, սակայն 74-րդ րոպեին նորից փայլատակեց Յուրի Ջորկաեֆը, որը գեղեցիկ խաբկանքից հետո մոտավորապես 24-25 մ հեռավորությունից ճշգրիտ հարվածով երկրորդ անգամ գրավեց պորտուգալացիների դարպասը: Երկու րոպե անց ոգեւորված ֆրանսիացիները նոր հաջողության հասան: Ռենյոլդ Պեդրոսը վերջակետ դրեց գրավիչ հանդիպմանը: Ֆրանսիայի հավաքականը հաղթեց 3-2 հաշվով: Խփած երկու գոլից բացի, Յուրի Ջորկաեֆը 53-րդ րոպեին Ռենյոլդ Պեդրոսի լավ փոխանցումից հետո հարվածային դիրք դուրս եկավ, բայց գնդակը եւս մղվեց դարպասաձողից: Յուրիի հեղինակությունն անչափ մեծացել է ոչ միայն Ֆրանսիայում, այլեւ ամբողջ աշխարհում: Ինչպես հայտնի է, Ջորկաեֆը ճանաչվեց 1995 թ. Ֆրանսիայի լավագույն ֆուտբոլիստ: Հիմնականում հենց նրա օգտակար եւ արդյունավետ խաղի շնորհիվ Ֆրանսիայի հավաքականը Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերեց: Ըստ երի կարծիքով Յուրի Ջորկաեֆն այսօր աշխարհի 4-5 լավագույն խաղացողներից մեկն է: Ֆրանսիայի հավաքականի հարձակման բանակը կազմում են Ջորկաեֆը, Զիդանն եւ Պեդրոսը, որոնք հիանալի են համագործակցում իրար հետ:

Յուրի Ջորկաեֆը

ՄԻՆԻ ՖՈՒՏԲՈԼ

Նոր մրցաշրջանին ընդառաջ

ՀՀ պատանեկան հավաքականը պատրաստվում է

Հունվարի 29-ից փետրվարի 2-ը հանրապետության 6 թիմերի մասնակցությամբ Երեւանում տեղի է ունենալու մինի ֆուտբոլի մրցաշար: Ինչպես նշված է մրցաշարի կանոնադրությունում, այն անցկացվելու է Հայաստանի գավաթային առաջնությունը, թիմերի նախապատրաստության, հանրապետությունում մինի ֆուտբոլը մասսայականացնելու ու զարգացնելու, ինչպես նաեւ միջազգային ասպարեզ դուրս գալու համար: Մարզասեր ընթերցողները հավանաբար տեղյակ են, որ բոլորովին վերջերս Իսպանիայում տեղի ունեցավ մինի ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնությունը, որն ավարտվեց իսպանացիների հաղթանակով: Այնպես որ, գնալով ֆուտբոլի այս տարատեսակը լուրջ նշանակություն է ստանում, եւ կամա թե ակամա մինի ֆուտբոլը մեզ մոտ էլ պետք է իր տեղն ունենա:

Երեւանյան մրցաշարին կմասնակցեն բարձրագույն խումբը ներկայացնող Երեւանի «Երեւանն» ու ՀՄՄ-ն, առաջին խմբից ԲԿՄԱ-ն ու «Նաիրիսը», ինչպես նաեւ մինի ֆուտբոլի «Երկրաբան» թիմն ու մինչեւ 16 տարեկանների Հայաստանի հավաքականը: Հատկապես մեծ հետաքրքրություն է առաջացնում Հայաստանի պատանեկան հավաքականի մասնակցությունը, որն իր ներքին նախապատրաստվում է Եվրոպայի 1997 թ. առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարին: Տեղեկացնենք, որ փետրվարի 22-29-ը մրցաշարը տեղի է ունենալու Մալթայում: Հայաստանի հավաքականի մրցակիցներն են լինելու Մալթայի, Հարավսլավիայի եւ Շվեյցարիայի հավաքականները: Մեր թիմի խաղացանկն այսպիսին է:

25.02.96 Հայաստան-Շվեյցարիա
27.02.96 Հայաստան-Մալթա
29.02.96 Հայաստան-Հարավսլավիա

Հայաստանի հավաքականի գլխավոր մարզիչն է հանրապետության վաստակավոր մարզիչ, սպորտի վարպետ Սերյան Գալստյանը: Նրա օգնականն է Բաբկեն Ղալոյանը: Մրցաշարում առաջին տեղ գրավողը իրավունք է ստանալու հանդես գալ գալիք տարի կայանալիք Եվրոպայի առաջնության եզրափակչում:

Մինի ֆուտբոլի երեւանյան մրցաշարի խաղացանկը.

1-ին տուր
29 հունվար (երկուշաբթի)

ԲԿՄԱ-ՀՀ հավաքական	Զ64
«Երեւան»-«Երկրաբան»	Զ64
ՀՄՄ-«Նաիրիս»	«Հրազդան»

2-րդ տուր
30 հունվար (երեքշաբթի)

ՀՀ հավաքական-ՀՄՄ	«Հրազդան»
ԲԿՄԱ-«Երեւան»	Զ64
«Երկրաբան»-«Նաիրիս»	Զ64

3-րդ տուր
31 հունվար (չորեքշաբթի)

ՀՀ հավաք.-«Երկրաբան»	Զ64
«Երեւան»-«Նաիրիս»	Զ64
ԲԿՄԱ-ՀՄՄ	«Հրազդան»

4-րդ տուր
1 փետրվար (հինգշաբթի)

«Երեւան»-ՀՀ հավաքական	Զ64
«Նաիրիս»-ԲԿՄԱ	Ջիարշավ.
ՀՄՄ-«Երկրաբան»	Զ64

5-րդ տուր
2 փետրվար (ուրբաթ)

«Նաիրիս»-ՀՀ հավաքական	Զ64
ՀՄՄ-«Երեւան»	Զ64
«Երկրաբան»-ԲԿՄԱ	Զ64

Խաղերը հիմնականում կսկսվեն ժամը 13-ին

ԽՃԱՆԿԱՐ

Աղասին կրկին աշխարհի թիվ 1 թենիսիստ

Մելբուրնում շարունակվող «Մեծ սաղավարտի» ծրագրի մեջ մտնող Ավստրալիայի բաց առաջնության քառորդ եզրափակիչում Անդրե Աղասին չնայած առաջին երկու խաղափուլում զիջեց իր հայրենակից Ջիմ Կուրյեին, սակայն հաջորդ երեքում հաղթանակ տարավ եւ կիսաեզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերեց: Դա շատ կարեւոր էր հայ թենիսիստի համար, քանի որ Ջիմ Կուրյեն նրա ամենադժվար մրցակիցներից մեկն է: Այդ հաջողությունից հետո եւ անկախ մնացած արդյունքներից Անդրե Աղասին կրկին շրջանցեց Փիթ Սամփրասին, որը Ավստրալիայի առաջնությունում ավելի շուտ է բռնել [illegible], եւ սկսեց գլխավորել աշխարհի ուժեղագույն թենիսիստների դասակարգման ցուցակը: Կիսաեզրափակիչում Անդրե Աղասին մրցելու է ամերիկացի մեկ այլ թենիսիստ Մայքլ Չանգի հետ: Տղամարդկանց մրցաշարի մյուս կիսաեզրափակիչը կազմելու են գերմանացի Բեկերն ու ավստրալացի Վուդֆորդը: Վերջինս քառորդ եզրափակիչում հաղթելով շվեդ Թոմաս Էնկվիստին, որը մրցաշարում 7-րդ համարն էր կրում, դարձավ անակնկալի հեղինակ, քանի որ Վուդֆորդը, ըստ մասնագետների, ուժեղ է միայն զուգախաղերում:

ԲԿՄԱ-ն առաջատար

Չնայած Մոսկվայի ԲԿՄԱ բասկետբոլի տղամարդկանց թիմը Եվրոպայի չեմպիոնների ակումբային մրցաշարում զիջեց Հունաստանի «Իրակլի» թիմին, սակայն շարունակում է գլխավորել մրցաշարային աղյուսակը: ԲԿՄԱ-ն 11 խաղից հետո վաստակել է 19 միավոր: Նրան ընդամենը 1 միավորով է զիջում Հունաստանի մեկ այլ թիմ՝ «Օլիմպիակոսը»: Իտալիայի «Բենետոն» թիմը 3-րդ տեղում է:

ՇԱԽՄԱՏ

Էլի մի փոքր, էլի մի փոքր...

Հայ գրոսմայստերները շարունակում են իրենց վստահ ելույթները Իսպանիայի Ուբեդա քաղաքում անցկացվող խոշոր միջազգային մրցաշարում: Չորրորդ, յոթերորդ եւ հինգերորդ տուրերում Սմբատ Լպուտյանն իր երկու պարտիաներում էլ հաղթեց, իսկ Վլադիմիր Հակոբյանն ու Արշակ Անաստասյանը մեկական հանդիպում շահեցին, մեկական էլ ավարտեցին ոչ-ոքի:

Այժմ Հակոբյանը, Լպուտյանը, Անաստասյանը 4-ական միավորով բաժանում են երրորդ տեղը: Երեւանցի շախմատիստները միայն կես միավորով են ետ մնում առաջատարներից՝ գրոսմայստերներ Ռոբերտո Սիֆուենտեսից (Հոլանդիա) եւ Դիբիենդու Բարուայից (Հնդկաստան):

Մինչեւ մրցաշարի ավարտը մնում է հինգ տուր:

Գ. Հ.

Ռուսաստանի հավաքականը Երեւանում՝ մարտական կազմով

Ռուսաստանի շախմատի ֆեդերացիան պաշտոնական հրավերներ է ուղարկել Պրոֆեսիոնալ շախմատիստների ասոցիացիայի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովին, ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Անատոլի Կարպովին եւ մոսկվացի գրոսմայստեր Վլադիմիր Կրամնիկին, որպեսզի Ռուսաստանի հավաքականում մասնակցեն Երեւանում կայանալիք շախմատի համաշխարհային օլիմպիադային: Այս երեք շախմատիստներն աշխարհում ամենաբարձր գործակիցներն ունեն: Հավաքականում իր տեղն ունի Ռուսաստանի անցյալ տարվա չեմպիոն Պյոտր Սվիդլերը: Օլիմպիադայում ամեն թիմ ունենալու է վեց շախմատիստ: Ռուսաստանի հավաքականում մյուս երկու տեղերին հավակնում են մոսկվացի գրոսմայստերներ Եվգենի Բարեեւն ու Ալեքսեյ Դրեեւը, պետերբուրգցի գրոսմայստեր Ալեքսանդր Խալիֆմանը եւ Սերգեյ Ռուբլեւսկին (Կուրգանի մարզ):

Իվանչուկը պահպանում է դիրքերը

Հոլանդիայի Վեյկ Ան Զեե քաղաքում ավարտին է մոտենում շախմատի միջազգային խոշորագույն մրցաշարը: 9-րդ տուրից հետո էլ առաջատարի իր դիրքերը պահպանեց լվովցի գրոսմայստեր Վասիլի Իվանչուկը, որը ոչ-ոքի ավարտելով հանդիպումը, հիմա ունի 6 միավոր: Նրանից կեսական միավորով են ետ մնում Սերգեյ Տիվյակովը (Ռուսաստան), Վիշվանաթան Անանդը (Հնդկաստան) եւ Վեսելին Տոպալովը (Բուլղարիա): Ալեքսեյ Դրեեւը (Ռուսաստան) եւ Իվան Սոկոլովը (Բոսնիա-Հերցեգովինա) վաստակել են 5-ական միավոր:

ՆՈՐՈՒՅԹ

ՖԻՖԱ-ն ուզում է դարպասները մեծացնել

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ,
Վալանս, Ֆրանսիա

Ֆուտբոլն ավելի հետաքրքիր դարձնելու համար ՖԻՖԱ-ն ուզում է մեծացնել դարպասները: Այդ առաջարկն արել է ՖԻՖԱ-ի գլխավոր քարտուղար Յոզեֆ Բլատերը, որի մասին «Ազգն» արդեն գրել է: «Օրենքի պաշտպանները (Ֆուտբոլում օրենքները փոխելու միակ իրավունքն ունի Մեծ Բրիտանիայում գտնվող «Բորդ» միջազգային կազմակերպությունը) իրենց համաձայնությունն են տվել, որ դարպասները լայնացվեն ֆուտբոլի գնդակի տրամագծի երկու չափով (մոտավորապես 50 սմ), ասաց Յոզեֆ Բլատերը Գերմանիայի «Շտերն» ամսագրին տված հարցազրույցում: «Ուզում եմ նույն ձեւով մեկ գնդակի տրամագծի չափով բարձրացնել դարպասները», շարունակում է Յոզեֆ Բլատերն, ավելացնելով, որ փորձեր կատարելով մանրամասն պետք է ուսումնասիրենք այս նորամուծությունը, մինչեւ նրա պաշտոնական վավերացումը: Վստահաբար, 1998 թ. Ֆրանսիայում կայանալիք աշխարհի առաջնությունում այս նորամուծությունը չի գործի»: Երբ ֆուտբոլային դարպասների չափերը փոխվեն, ապա դա կլինի հեղաշրջում առաջացնող արարք, քանի որ ֆուտբոլի ստեղծումից ի վեր սկսած 1863 թ. հոկտեմբերի 26-ից եւ ֆուտբոլի օրենքների «Բորդ» կազմակերպության ստեղծվելուց հետո (1866 թ.) դարպասների չափերը մնացել են նույնը. լայնությունը 732 սմ, բարձրությունը 244 սմ: Գերմանիայի ֆեդերացիան անմիջապես արձագանքելով այդ առաջարկությանը, հայտարարեց, որ բոլորովին էլ դարպասների չափերը փոխելու համար, որը տեխնիկական լուրջ խնդիրներ կարող է առաջացնել: Գերմանիայի ֆեդերացիան պատճառաբանում է, որ իր երկրում շուրջ 100 հազար ֆուտբոլային մարզադաշտ կա, եւ ամեն մի դարպասն արժե 1000 մարկ: «Ո՞վ պետք է ֆինանսավորի», հարցնում են գերմանացիները: Միայն Գերմանիայում այդ նորամուծությունը կարժենա 200 մլն մարկ: Իսկ ահա ամերիկացիների առաջարկը. ֆուտբոլային խաղերում մի քանի անգամ ընդմիջում հայտարարել հեռուստատեսության գովազդներ ցուցադրելու համար, դեռ չի գրավել ՖԻՖԱ-ի ուշադրությունը: Մյուս կողմից, ՖԻՖԱ-ի գլխավոր քարտուղարը դեմ չի, որ կարեւոր խաղերը վարեն պրոֆեսիոնալ մրցավարները: Այս բոլոր առաջարկությունները պետք է քննարկվեն մարտի 9-ին Ռիո դե Ժանեյրոյում կայանալիք «Բորդի» առաջիկա խորհրդակցությունում, մի կազմակերպություն, որն իր ստեղծման օրից մինչեւ այսօր խորհրդակցությունները անցկացրել է Անգլիայում, Շոտլանդիայում, Ուելսում կամ Հյուսիսային Իռլանդիայում, տարին մեկ անգամ: Սա էլ առաջին անգամ է, որ «Բորդը» իր խորհրդակցությունը անցկացնելու է Մեծ Բրիտանիայից դուրս: Ինչ վերաբերում է դարպասների մեծացմանը, ապա ֆուտբոլային աշխարհի գերաստղեր, ինչպիսին են Միշել Պլատինին եւ Դիեգո Մարադոնան, դեմ են նման առաջարկին:

Յոզեֆ Բլատերը

Թարգմանությունը՝ ՄԱՐԻՆԵ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԻ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՎԱՐՇԱՎԱ

Լեհաստանի վարչապետը հրաժարական տվեց

Լեհաստանում վարչապետ Օլեքսիի հետ կապված խաղաղական սկանդալը սրընթաց զարգանում է ստացել: Չորեքշաբթի օրը Վարշավայի զինվորական օկրուգի դատախազությունը (որ զլխավոր զինվորական դատախազությունից Օլեքսիի գործն էին ստացել) հայտարարեց, որ սկսում է վարչապետի խորհրդային և ռուսաստանյան հետախուզությունների հետ նախկինում համագործակցության հետաքննությունը: Հիշեցնենք, որ ներքին գործերի նախարարության կողմից զլխավոր զինվորական դատախազությանը ուղարկված փաստաթղթերում Օլեքսին մեղադրվում է այն բանում, որ լինելով «Լեհաստանի քաղաքական վերնախավում», խոլ հետաքրքրված նաև հետախուզական «Լեհաստանի հանրապետության ազգային պաշտպանության» կուսակցությունների գործից և Լեհաստանի Սեյմի խոսնակ եղել 82-ից մինչև 95 թվականները ԿԳԲ-ի, իսկ հետագայում նաև Ռուսաստանի հետախուզության աշխատակիցների հետ կապերը շարունակել: Զինվորական դատախազությունը համարել է, որ հավաքված փաստաթղթերը բավարար են, որպեսզի Լեհաստանի Հանրապետության Քրեական օրենսգրքի 124-րդ հոդվածի հիման վրա հետաքննություն սկսվի: Այդ հոդվածը 5 տարվա ազատազրկումից մինչև մահապատիժ է նախատեսում: Հարուցված քրեական գործը ներառում է նաև Վարշավայի խորհրդային, հետո Ռուսաստանի դեսպանատան աշխատակիցներ Վլադիմիր Ալգանովի և Գրիգորի Եֆիմիչևի կողմից Լեհաստանի տարածքում հետախուզական գործունեության ծավալման մասին: Յոզեֆ Օլեքսին այդ առնչությամբ իր անմեղության փաստը չի հերքում, սակայն հայտարարում է, որ ոչ մի շփման ընթացքում երբեք նրանց չի հարցրել:

Զինվորական դատախազության կողմից քրեական գործ սկսելուց ուղիղ 4 ժամ հետո վարչապետ Օլեքսին, հանդես գալով Լեհաստանի հեռուստատեսությամբ, հայտարարել է, որ ընտրության շահերից ելնելով ինքը պետք է պաշտոնաթող լինի: «Ես ենթարկվել եմ այն երկակիությանը, որ իմ գործերն ու իմ ճակատագիրը պետք է հետևեն օրենքին», ասել է վարչապետը և ավելացրել, որ պաշտոնաթող լինելը չի նշանակում անմեղության չլինել: Յոզեֆ Օլեքսին ընդգծել է, որ քաղաքական հետաքննությունից չի վախենում, համոզված է օրենքին, ժողովրդավարության և արդարադատության սկզբունքների հաղթանակին: Իր հեռուստաելույթը վարչապետ Օլեքսին ավարտել է այսպես. «Ես երբեք չեմ դավաճանել Լեհաստանին, երբեք վնաս չեմ պատճառել իմ հայրենիքին»:

Սպասվում է, որ հինգշաբթի օրը Սեյմը նոր վարչապետ ընտրելու հարցը կսկսի քննարկել:

Մեկնաբանների կարծիքով Յոզեֆ Օլեքսիի գործը ակնհայտ է, որ Լեհաստանի քաղաքական գործիչների համար ծառայությունների աշխատանքի և նրանց հետ անցյալում համագործակցած անձանց հարցը նորից ննտության առարկա դարձրեց: Ըստ երևույթին կարող է զարմանալի թվալ, սակայն ընկերները ամենից անցկացված հասարակական կարծիքի հարցումը ցույց է տվել, որ հարցման մասնակցած անձանց 25 տոկոսը Խորհրդային Միության օգտին կատարված լրտեսությունը այնքան վատ բան չեն համարում, որքան Ամերիկայի օգտին կատարվածը: Ընդդիմության որոշ ներկայացուցիչներ առաջարկել են քննարկել նախագահ Կվասնևսկու հատուկ ծառայությունների վերջին 50 տարիների արխիվները բաց անելու առաջարկը, ճանի որ նրանց կարծիքով «Սոլիդարնոստի» նախկին գործիչները կարող են վարկաբեկվել: Մյուս կողմից, բաց ուրիշ այլոց ընկնող նախկին կոմունիստների հետագայում կատարած մեկնաբանությունների, նախագահ Կվասնևսկու առաջարկը միայն ներքին անվտանգության ծառայությունների է վերաբերելու, բայց ոչ արտաքին հետախուզությանը: Այդ փաստը հիմք է տալիս ենթադրելու, որ Լեհաստանի նախագահի առաջարկը Օլեքսիի գործին սահմանափակ առնչություն միայն կունենա:

[illegible]

Իսրայելում ստեղծվում է «ռուսաստանցիների» կուսակցություն

Ներկայումս Իսրայելում կազմավորվում է քաղաքական նոր կուսակցություն, որը միավորելու է նախկին Խորհրդային Միությունից եկած ներգաղթյալներին եւ արտահայտելու է նրանց յուրահատուկ շահերը: Նոր կուսակցության ստեղծումը կարող է հանգեցնել 1996 թ. կայանալիք խորհրդարանային ընտրությունների մրցույթի փոփոխմանը: Այդ մասին հայտարարեց նախկին խորհրդային այլախոհ Նաթան (Անատոլի) Շչարանսկին, որն այժմ գլխավորում է «Սիոնիստական համաժողով» ազդեցիկ հասարակական կազմակերպությունը: «Վաշինգտոն փոստ» թերթի հարցազրույցում Ն. Շչարանսկին ընդգծեց, որ ԱՊՀ երկրներից եկած ներգաղթյալներից շատերը չեն ընդունում Իսրայելի խոշորագույն կուսակցությունների քաղաքականությունը: Այս կապակցությամբ նա հիշեցրեց, որ նախորդ ընտրություններում «ռուսաստանցի» իսրայելցիները հիմնականում պաշտպանել էին ներկայումս կառավարող «Ավոդա» կուսակցությանը եւ «առանց նրանց աջակցության Ցիցխակ Ռաբինը չէր դառնա վարչապետ»: Բայց ներկայումս նախկին ռուսաստանցիները «զգում են, որ իրենց շահերն անտեսվում են եւ տրված խոստումներից ոչ մեկը չի կատարվում»:

[illegible]

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների առաջարկի եւ պահանջարկի մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

ԳՆՈՒՄ ԵՄ
«ՃԻԳՈՒԼԻ» մակնիշի ավտոմեքենա սարինք վիճակում:
Հեռ. 53-04-34

SARDARAPAT Co. LTD

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է
ԻՆՏՈՒՐ-ՉԱՐՏԵՐԱՅԻՆ ՉՎԵՐԹՆԵՐ
ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ
14 ՕՐ ԱՌԱՆՑ ՀՅՈՒՐԱՆՈՑԻ
7 ՕՐՎԱ ԳՐԱՎԻՉ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ԹԵՀՐԱՆ-ԵՐԵՎԱՆ
3 աստղանի հյուրանոց, Լիբանանի եւ Իրանի տեսարժան վայրեր, սնունդ, օրական 2 անգամ
Հասցեն՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 2-րդ մասնաշենք, 327 սենյակ
Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 56.05.82 հեռախոսահամարով

ԱՌՆԱՐԿ

Պեկինը հրթիռային հարվածնե՞ր է հասցնելու Թայվանին

Երեկ Ճապոնիայի վարչապետ Հաշիմոտոն, նշելով անանուն խորհրդատուներին, հայտարարել է, որ Պեկինը ծրագրում է մոտ ժամանակներս հրթիռային հարվածներ հասցնել Թայվանին: Սակայն պաշտոնական Պեկինն ու Վաշինգտոնը հերքել են այդ լուրը: Հավանական է, որ հայտարարության հիմք է ծառայել վերջերս «Վաշինգտոն պոստ» թերթում հրապարակված մի հաղորդագրություն, որի համաձայն, իբրև Պեկինը պատրաստ է դիմել ամեն կերպ վարչակարգին իր ծրագրերի մասին Թայվանում կայանալիք նախագահական ընտրություններից առաջ նրան մտադիր հրթիռային հարվածներ հասցնելու վերաբերյալ:

Ադրբեջան-Վրաստան-Թուրքիա բանակցություններ նավթամուղի ֆինանսավորման շուրջ Դավոսում

Հունվարի 21-ից 27-ը Դավոսում կայացող հանդիպում է, քննարկում Ադրբեջանի, Վրաստանի և Թուրքիայի մասնակցությամբ, որ նվիրված է նավթամուղի անցկացման աշխատանքների ֆինանսավորման հարցը: Նախատեսվում է, որ մինչև փետրվարի 27-ը Վրաստանն ու Ադրբեջանը պետք է ստորագրեն համապատասխան փաստաթղթեր երկու երկրներով անցնող նավթամուղի կառուցման վերաբերյալ: Թուրքիայի արտգործնախարարության բանբեր, ավագ դեսպան Օմեր Ակբելը նախարարությունում կայացած հերթական ճեպազրույցի ժամանակ հայտարարեց. «Հայտնի է, որ անցյալ տարվա նոյեմբերին Դավոսում ստորագրված համաձայնագրի շրջանակներում այս հարցին կողմերը նորից հանդիպելով քննարկելու ադրբեջանական նավթի հետ կապված խնդիրները: Հունվարի 19-ին Դավոսում տեղի ունեցած հանդիպման ընթացքում, որին մասնակցում էին Թուրքիայի, Վրաստանի, Ադրբեջանի և Միջազգային նավթային կոնսորցիումի անդամ երկրների ներկայացուցիչներ, նավթամուղի ֆինանսավորման առնչությամբ Թուրքիայի առաջարկությունները դրվական են ընդունվեցին»:

ՓԱՍ ՏԻՏ

@rminco
Global Telecommunications

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՑԱՆՑ
ԱՐՄԻՆԿՈ
ՁԵԶ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է.

✔ Էլեկտրոնային փոստ (E-mail)
✔ INTERNET համակարգի տվյալների բազայի մուտք
✔ Օպերատիվ ինֆորմացիա ամբողջ աշխարհից Ձեր կոմպյուտերի էկրանի վրա
✔ Հնարավորություն Ձեր մասին տեղեկացնելու ամբողջ աշխարհին

Մեր հասցեն.
Երևան, Իսահակյան 28, 3 հարկ
✆ 52-63-26, Fax: 28-50-82
E-mail: support@arminco.com.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ
1996 թվականի հունվարի 2-ից սկսյալ
Ձմեռային

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	ժաման.	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	ժաման.
- - - -5- -	ՏՈՒ-134	12.00	13.00	R3 343	ԱԹԵՆՔ	R3 344	13.55	19.05
- 2 - - -6-	ՏՈՒ-154	06.15	08.00	R3 151	ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ	R3 152	16.45	00.15*
1- - - - - -	ՏՈՒ-134	18.00	21.05	R3 917	ԱՇԽԱԲԱԴ	R3 918	22.10	23.30
-2- - - - -	ՏՈՒ-134	11.66	12.00	R3 345	ԲԵՅՐՈՒԹ	R3 346	14.00	17.55
- -3- - - -	ՏՈՒ-134	13.40	13.45	R3 811	ԴՈՆԵՑԿ	R3 812	15.15	19.10
- 2 - -5- -	ՏՈՒ-154	11.00	14.10	R3 311	ԴՈՒԲԱՅ	R3 312	21.00	00.10
-2- - - - -	ՏՈՒ-154	15.10	19.30	R3 995	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	R3 996	21.30	00.05*
- - - - - -7	ՏՈՒ-134	09.00	10.15	R3 301	ԹԵՀՐԱՆ	R3 302	11.45	14.10
- - - - 6 -	ՏՈՒ-134	19.60	20.15	R3 815	ԽԱՐԿՈՎ	R3 816	22.15	02.25*
- - - - - - 7	ՏՈՒ-154	13.10	14.15	R3 925	ՄԻՆՍԿ	R3 926	16.15	21.05
-2-4- - 7	ՏՈՒ-134	14.55	15.05	R3 945	ՄԻՆ ՎՈԴԻ	R3 946	17.05	19.15
1234567	ՏՈՒ-154	09.20	11.10	R3 910	ՄՈՍԿՎԱ	R3 909	12.40	16.25
-2- -567	ՏՈՒ-154	14.20	16.05	R3 894	ՄՈՍԿՎԱ	R3 893	17.35	21.00
- -3- -6 -	ՏՈՒ-154	11.10	19.45	R3 991	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	R3 992	22.45	03.55*
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	11.50	12.35	R3 927	ՌՈՍՏՈՎ	R3 928	15.00	17.45
1- - - - - -	ՏՈՒ-134	08.20	09.00	R3 825	ՕԴԵՍԱ	R3 826	10.20	14.40
- - - - -6-	ՏՈՒ-134	13.40	14.40	R3 835	ՍԻՄՖԵՐՈՊՈԼ	R3 836	16.15	19.10
1234567	ՏՈՒ-134	08.30	08.45	R3 967	ՍՈՉԻ / ԱԴԼԵՐ	R3 968	10.45	13.00
1- - - - - -	ՏՈՒ-154	08.50	08.00	R3 405	ՍՈՖԻԱ	R3 406	14.00	18.50
- - - - - - 7	ՏՈՒ-134	15.00	15.55	R3 959	ՎՈԼԳՈԳՐԱԴ	R3 960	17.50	20.20
- - -4- - -	ԻԼ-86	08.45	10.30	R3 101	ՓԱՐԻԶ	R3 102	20.10	03.40*

* ժամանումը/մեկնումը հաջորդ օրը:
Ինքնաթիռի թռիչքը եւ վայրէջքը նշված են ըստ մեկնման եւ ժամանման երկրի ժամանակի:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք Մաշտոցի պող. 39/12, (Թամանյանի արձանի մոտ) Հեռ. 53-05-11

[illegible] Երևան 23, Արշակունյաց 2 [illegible] 65. [illegible] 69149. [illegible] 2034 [illegible] 3000 [illegible] 25. 01. 1996 Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@